

ÖZ

Bu çalışmada Kore Savaşının başlaması ve İnchon Limanı çıkarması konusu *Ayin Tarihi* dergisi ekseninde araştırılmıştır. Doküman incelemesi metodu kullanılan bu çalışmayla, olaya ilişkin literatürde var olduğu düşünülen bazı boşlukların doldurulması amaçlanmıştır. Coğrafi konumu ile jeopolitik önemi bakımından Asya kıtasının en stratejik noktalarından birinde yer alan Kore Yarımadası, tarih boyunca çeşitli devletlerin işgal ve istilasına uğramıştır. II. Dünya Savaşı sonlarına kadar bir Japon sömürgesi durumunda olan Kore Yarımadası, bu savaş sonrasında ABD ile SSCB tarafından 38. Paralel Dairesi baz alınmak suretiyle Kuzey ve Güney Kore olmak üzere iki ayrı yönetim bölgesine ayrılmıştır. Söz konusu devletler, Kore Savaşı’nın patlak verdiği 25 Haziran 1950 tarihine kadar görünüşte Yarımada’yı yeniden birleştirmeye çalışırken, aslında kendi ideolojilerini ve çıkarlarını Yarımada’nın tamamında etkin kılmaya çalışmışlardır. 25 Haziran 1950 tarihinde Kuzey Kore askerlerinin Güney Kore ile sınırı oluşturan 38. Paralel Dairesini geçmesiyle başlayan Kore Savaşı, başta BM ve ABD olmak üzere bütün uluslararası kuruluşları ve ulusları alarma geçirmiştir. İşgalin başladığı 25 Haziran’dan itibaren art arda toplantılar yapan BMGK, işgalin sona erdirilmesi konusunda birçok defa çağrıda bulunmuştur. Bu çağrılardan olumlu bir sonuç alamayınca da 7 Temmuz’da yaptığı toplantıda BM Barış Gücü oluşturulması kararlaştırılmıştır. Komutasını Amerikalı General MacArthur’un üstlendiği BM Barış Gücü Pusan yakınlarına kadar gelen Kuzey Kore Ordusunu geri püskürtmek ve Seul’u ele geçirmek için 15 Eylül 1950 tarihinde İnchon Limanı’na bir çıkarma gerçekleştirmiştir. Söz konusu çıkarma ile özelde Seul, genelde Kore Yarımadası’nın güney kesimleri Kuzey Kore Ordusu’nun işgalinden kurtarılmış ve Güney Korelilerin temsilcisi durumunda olan Syngman Rhee’ye teslim edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kore Savaşı, Ayin Tarihi Dergisi, İnchon Çıkarması.

THE BEGINNING OF THE KOREAN WAR AND THE INCHON PORT LANDING IN THE CONTEXT OF THE AYIN TARİHİ JOURNAL

ABSTRACT

This study explores the outbreak of the Korean War and the Inchon Port landings, focusing on the Ayin Tarihi journal. Using a document review method, this study aims to fill some gaps in the literature on the event. Located at one of the most strategic points in the Asian continent due to its geographical location and geopolitical importance, the Korean Peninsula has been subject to invasion and occupation by various states throughout history. A Japanese colony until the end of World War II, the Korean Peninsula was divided into two separate administrative regions, North and South Korea, by the US and the USSR, based on the 38th Parallel Line. While these states ostensibly attempted to reunify the Peninsula until the Korean War broke out on June 25, 1950, they actually sought to impose their own ideologies and interests throughout the Peninsula. The Korean War, which

* Bu çalışma, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde Doç. Dr. Neslihan ALTUNCIOĞLU danışmanlığında yürütülmekte olan ve İbret DAL tarafından hazırlanan “Ayin Tarihi Dergisinde Kore Savaşı ve Türkiye (1950-1953)” adlı doktora tezinden üretilmiştir.

** Doktora Öğrencisi., Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Kayseri/TÜRKİYE, E-Posta: ibretdal@hotmail.com, **ORCID:** 0000-0003-3800-4181, **RORID:** <https://ror.org/047g8vk19>.

*** Doç. Dr., Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Kayseri/TÜRKİYE, E-Posta: altuncuoglu@erciyes.edu.tr, **ORCID:** 0000-0002-3244-5077, **RORID:** <https://ror.org/047g8vk19>.

AYIN TARİHİ DERGİSİ EKSENİNDE KORE SAVAŞI'NIN BAŞLAMASI VE İNCHON LİMANI ÇIKARMASI

began on June 25, 1950, when North Korean troops crossed the 38th Parallel Line, which forms the border with South Korea, alarmed all international organizations and nations, especially the UN and the US. Since the beginning of the occupation on June 25th, the UNSC has held successive meetings, repeatedly calling for an end to the occupation. When these calls failed to yield positive results, a decision was made at a meeting on July 7th to establish a UN Peacekeeping Force. Commanded by American General MacArthur, the UN Peacekeeping Force landed at Inchon Port on September 15, 1950, to repel the North Korean Army, which had advanced as far as Pusan, and to capture Seoul. With this landing, Seoul in particular and the southern parts of the Korean Peninsula in general were liberated from the North Korean Army and handed over to Syngman Rhee, the representative of the South Koreans.

Keywords: Korean War, Ayın Tarihi Journal, Inchon Landing.

GİRİŞ

Kore Savaşı, 25 Haziran 1950 tarihinde Kuzey Kore askeri kuvvetlerinin Güney Kore ile sınırı oluşturan 38. Paralel Dairesini geçmesiyle başlamış ve 27 Temmuz 1953'te imzalanan Panmunjom Ateşkes Anlaşması'na kadar yaklaşık olarak 37 ay devam etmiştir.¹ II. Dünya Savaşı yıllarında bir Japon müstemlekesi olan Kore Yarımadası² II. Dünya Savaşı sonrasında fiilen bölünerek 38. Paralelin kuzey tarafı SSCB, güney tarafı ise ABD'nin kontrolüne geçmiştir.³ Söz konusu devletler kurulacak yeni bir hükümetle var olan bölünmüşlüğü sona erdirmeyi taahhüt etmişlerdir. Fakat Soğuk Savaş Dönemi'ne girilmesiyle birlikte bölünmüşlük kalıcı hale gelmiştir.⁴ ABD, birleşik bir Kore Devleti kurulması hususunu 1947 yılında Birleşmiş Milletler gündemine taşıyarak Kore Yarımadası genelinde yapılması planlanan seçimlere destek olunmasını talep etmiş, ancak diktatörlüğe savrulan Kuzey Kore'de seçimlerin gerçekleşmesine SSCB tarafından mâni olunmuştur. Bu süreçte hem Güney hem de Kuzey Kore Hükümetleri kendilerini tüm Kore halkının temsilcisi olarak görmüşler ve bu yüzden de Kore Yarımadası'nı kendi hegemonyalarında birleştirme çabası içerisinde olmuşlardır. Aslına bakılırsa böyle düşünüldüğünde 25 Haziran 1950 tarihinde Kore'de patlak veren bu savaş, bir bakıma birbirini imha etme kararlılığında olan bir iç savaş görünümündedir.⁵

Kore'ye bağımsızlık verilmesi hususu ilk kez 22-26 Kasım 1943 tarihleri arasında düzenlenen Birinci Kahire Konferansı'nda ele alınmıştır.⁶ 7 Temmuz-2 Ağustos 1945 tarihleri arasında gerçekleştirilen Postdam Konferansı esnasında da ABD, İngiltere ve Milliyetçi Çin liderleri, Kahire Konferansı'nın Kore'nin müstakil bir devlet olmasını öngören kararlarını teyit etmişlerdir.⁷ II. Dünya Savaşı'nda mağlup olan Japonya'nın Kore'den çekilmesinden sonra⁸ 9 Ağustos 1945 tarihinde Sovyet Rusya kuzeyden, 8 Eylül'de de ABD güneyden Kore topraklarına girmişlerdir. ABD, Sovyet Rusya'nın yarımadaya erken gelip Kore'yi işgal etmesinden endişe duymuş, bu yüzden Pentagon tarafından hızlıca bir operasyon planı yapılmıştır. Coğrafi ve kültürel hiçbir özelliği dikkate almayan bu plana göre, 38. Paralelin kuzeyi Sovyet Rusya'ya güneyi de ABD hakimiyetine bırakılmıştır.⁹ Böylece Kore, ani bir şekilde Kuzey ve Güney Kore olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Bu gelişmeler üzerine İngiltere, ABD, SSCB ve Çin Dışişleri Bakanları 16-22 Aralık 1945 tarihleri arasında yaptıkları Moskova Toplantısı ile bütün Kore'yi kapsayacak demokratik bir cumhuriyet kurulması ve kurulacak olan bu devletin beş yıl süreyle dört büyük devletin vesayeti altında bulundurulması hususunu kabul etmişlerdir.¹⁰ Moskova Toplantısı'nda varılan antlaşmaya dayalı olarak oluşturulan ve birleşik bir Kore Devleti kurmayı hedefleyen SSCB-ABD karma komisyonu henüz işin başındayken ciddi anlamda sorunlarla karşılaşmış,¹¹ bu yüzden ABD konuyu 17 Eylül 1947 tarihinde BM Genel Kurulu'na taşımıştır.¹²

Bölünmüş durumda olan Kore'yi birleştirmek için bir taraftan ABD ile SSCB, diğer taraftan da BM çeşitli girişimlerde bulunmuşlar fakat bu yöndeki çabalardan herhangi bir olumlu sonuç alınamamıştır. Bu yüzden ABD, 10 Mayıs 1948 tarihinde Güney Kore'de seçimlerin yapılmasına öncülük ederek Syngman Rhee'nin liderliğinde Güney Kore Cumhuriyeti'nin kurulmasını öncülük etmiştir. ABD'nin bu adımı karşısında harekete geçen SSCB de 1948 yılının ağustos ayında Kuzey Kore'de bir seçim yaptırmış ve 9 Eylül 1948 tarihinde Demokratik Kore Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasını sağlamıştır.¹³ 1948 yılında Kuzey, 1949 yılında da Güney Kore, ordu

¹ Rifat Uçarol, *Siyasi Tarih*, Filiz Kitabevi, İstanbul 1985, s. 508-509.

² Çağrı Erhan, "Demokrat Parti Dönemi-1" içinde *Türk Dış Politikası*, Ed. Baskın Oran, İletişim Yayınları, İstanbul 2019, s. 547.

³ Steven W. Hook, John Spanier, *Amerikan Dış Politikası; İkinci Dünya Savaşı'ndan Günümüze*, çev. Özge Zihnioglu Tanrıh, İnkılap Kitabevi Yayın Sanayi ve Ticaret AŞ, İstanbul 2014, s. 64.

⁴ Fahir Armaoğlu, *20. Yüzyıl Siyasi Tarihi (1914-1945)*, Kronik Yayıncılık, İstanbul 2022, s. 346.

⁵ Hook ve Spanier, *age*, s. 64.

⁶ Oral Sander, *Siyasi Tarih 1918-1994*, İmge Kitabevi, Ankara 2001, s. 192.

⁷ Tuncay Karacaova, *İstanbul Basınında Kore Savaşı*, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Balıkesir 2010, s.36.

⁸ Rıza Kurtuluş, "Kore Cumhuriyeti", *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.26, Ankara 2002, s. 199.

⁹ Charles Holcombe, *Doğu Asya Tarihi Çin Japonya Kore*, çev. Muhammed Mustafa Özeren Dergâh Yayınları, İstanbul 2016, s. 337-338.

¹⁰ Uçarol, *age*, s. 506-507.

¹¹ Karacaova, *agt*, s. 38.

¹² Uçarol, *age*, s. 507.

¹³ Armaoğlu, *age*, s. 346.

teşkilatlarını kurmuşlardır. Bu durum taraflar arasındaki gerilimi gittikçe tırmandırmış, 1949 yılından itibaren de 38. Enlem boyunca silahlı çatışmalar görülmeye başlanmıştır. Bu yüzden hem SSCB hem de ABD meydana gelen bu sınır çatışmalarının bir gün savaşa dönüşeceğini tahmin eder olmuşlardır.¹⁴

Coğrafi konumu ve jeopolitik önemine bakıldığında, Asya kıtasının en stratejik noktalarından birinde yer alan Kore Yarımadası, kıtaya doğu taraftan ayak basmak için adeta bir sıçrama tahtası vazifesi görmektedir.¹⁵ Japon Adaları'na yakınlığı nedeniyle Kore Yarımadası, Asya Pasifik ile Uzakdoğu'nun kontrol altında tutulmasında önemli bir kilit taşı konumundadır.¹⁶ Japon Denizi; Kore Yarımadası'nın doğusunda, Sarı Deniz batısında, Çin kuzeyinde, Rusya ise kuzeydoğusunda yer almaktadır.¹⁷ Kore'nin sahip olduğu bu stratejik konum bir taraftan ona büyük avantajlar sağlarken diğer taraftan da kendisine yönelik birtakım riskleri beraberinde getirmiştir. Zira Mim Kemal Öke, Kore tarihinin en belirgin özelliklerinden birinin ona coğrafyası tarafından hazırlanan tuzak olduğu kanaatinde dir.¹⁸ Kore Yarımadası'nda jeopolitiğin hazırladığı tuzak ve trajediye ideoloji damgasını vurmuş, bu durum da 1950'de atılan düğüm ile varlığını günümüze kadar devam ettirmiştir.¹⁹

Yapılan Literatür taramasında Kore Savaşı ile ilgili birçok araştırmanın yapıldığı görülmüş ancak Kore Savaşı'nın başlaması ve İnchon Limanı çıkarması hususunu *Ayin Tarihi* dergisi ekseninde ele alan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla yapılan bu çalışmanın başlıca amacı, söz konusu olayları aynı zamanda belgesel bir dergi²⁰ niteliği taşıyan *Ayin Tarihi* dergisinden azami ölçülerde yararlanarak değerlendirmektir. Çalışmada ayrıca dönemin ulusal basınında yer alan haber ve yorumlardan da yararlanılmıştır. Bundan başka yeri ve zamanı geldikçe ikinci elden kaynaklar ve kısmen de olsa Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivi, Kore Harbi Koleksiyonu'ndan istifade edilmiştir. Böylece Kore Savaşı'nın başlaması ve İnchon Limanı çıkarması hususu daha tafsilatlı bir şekilde açıklanmaya çalışılmıştır.

1. Kore Savaşının Başlaması

BM Genel Kurulunun 14 Kasım 1947 tarihli kararı gereğince, Kore'de serbest seçimlerin yapılarak milli bir hükümet oluşturulması için kurulan ve 12 Ocak 1948 tarihinde Seul'da çalışmalarına başlayan BM Geçici Komisyonu,²¹ her an bir iç savaşın çıkabileceğini 1950 yılının haziran ayında açıklamıştır. Nitekim Kuzey Kore Hükümeti'nin BM'yi Amerikan oyuncağı, Güney Kore Devlet Başkanı Syngman Rhee'yi de ABD kuklası olarak niteleyip Güney Kore halkını ihtilal yapmaya davet etmesi²² çıkması muhtemel bir iç savaşın ayak seslerini andırmaktadır. Bu arada Kuzey Kore Ordusu, Mayıs ve Haziran 1950'de güneye doğru yeniden konuşlanmıştır. Fakat birçok Güney Kore Birliği, Kuzey Kore Ordusu'nun bu hareketliliğinin önemini kavrayamamış ve bir işgalin yaklaşmakta olduğunu fark edememiştir.²³ BM'nin Kore'de serbest seçimlerin yapılarak milli bir hükümet kurulması yönündeki çabaları da olumlu hiçbir sonuç veremeyince Kuzey Kore birlikleri 25 Haziran 1950 sabahı erken saatlerden itibaren iki ülkenin sınırını oluşturan 38. Paralel Dairesini geçerek Güney Kore topraklarını işgal etmeye başlamıştır.²⁴ Ancak, geçen yıl boyunca o bölgede meydana gelen sayısız sınır olayı nedeniyle bu durum Amerikalı danışmanlar arasında pek de endişeye yol açmamıştır. Bu kayıtsızlık, aralarında Kuzey Kore savaş güçlerini keşfettikleri andan itibaren kısa bir süre içerisinde büyük bir şoka dönüşmüştür. ABD'li Yüzbaşı Joseph R. Darrigo, paralelin beş mil güneyinde yer alan Kaesong'daki tren istasyonuna yaklaştığında, birkaç Kuzey Kore Halk Ordusu taburunun buraya indiğini görmüştür. Komünistler kuzeydeki demiryollarını bir gecede güneydekilere bağlayarak birliklerini ileri sürmüşlerdir. Artık bunun basit bir sınır olayı değil, işgal olduğu anlaşılmıştır.²⁵

Saldırıyı kendileri başlattıkları halde Kuzey Kore İçişleri Bakanlığı, radyodan bir açıklama yaparak Güney Kore kukla hükümetine bağlı sözde ulusal savunma birliklerinin 38. Paralel boyunca ani bir harekât başlattığını duyurmuştur.²⁶ Savaşın patlak verdiği 25 Haziran ile ABD'nin savaşa müdahil olmaya karar verdiği 30 Haziran 1950 tarihleri arasında ise Washington'da kelimenin tam anlamıyla bir kriz havası hâkim olmuştur. Zira ABD'deki resmi çevreler yaşanan gelişmeler karşısında büyük bir şok yaşarken, Dışişleri Bakanlığı da Kuzey Kore tarafından başlatılan topyekûn saldırının arkasında SSCB'nin olduğundan emin gözükmüşlerdir. ABD'li yetkililer Japonya'nın kendi yanlarına çekilmiş olmasının SSCB'yi tahrik ettiğini ve buna karşın SSCB'nin de yekpare bir

¹⁴ Mevlüt Samet Yıldız, *Pravda Gazetesinde Kore Savaşı*, Kriter Yayınevi, İstanbul 2021, s. 59.

¹⁵ Armaoğlu, *age*, s. 346.

¹⁶ Erhan Çifci, *Şark Cephesi'nden Kore'ye Bir Türk Generali Tahsin Yazıcı'nın Askerlik Serüveni*, Dergâh Yayınları, İstanbul 2015, s. 152.

¹⁷ Robert B. Hall, "Kore", *Grolier International Americana*, C. 9, Medya Holding A.Ş., İstanbul 1993, s. 70.

¹⁸ Mim Kemal Öke, *Unutulan Savaşın Kronolojisi Kore 1950-1953*, Boğaziçi Yayınları, İstanbul 1990, s. 19.

¹⁹ Ali Denizli, *Kore Harbi'nde Türk Tugayları*, Genelkurmay Basımevi, Ankara 1994, s. 6.

²⁰ E. Semih Yalçın, *Türkiye Cumhuriyeti Tarihinin Kaynakları*, Berikan Yayınevi, Ankara 2020, s.129.

²¹ Uçarol, *age*, s. 507.

²² Burcu Yener, *Türk Basınında Kore Savaşı ve Türkiye*, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Hatay 2019, s. 22.

²³ Bruce Cumings, *The Korean War*, A Modern Library Chronicles Book, New York 2010, s. 19.

²⁴ Cengiz Atlı, *Arşiv Belgelerine Göre Kore Savaşında Türk Ordusu (1950-1953)*, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2020, s. 6.

²⁵ Curtis A. Utz, *Assault from the Sea*, Naval History and Heritage Command Department of the Navy, Washington DC 2020, s. 11.

²⁶ Yıldız, *age*, s. 62-64.

AYIN TARİHİ DERGİSİ EKSENİNDE KORE SAVAŞI'NIN BAŞLAMASI VE İNCHON LİMANI ÇIKARMASI

Sovyet Kore'si yaratmak suretiyle bölgede kendilerine karşı bir denge arayışına girdiğini düşünmüşlerdir.²⁷ Savaş başlar başlamaz Dışişleri Bakanı Dean Acheson ABD askerlerine bir emir yollayarak Kore'nin güney bölgesinin savunulmasını istemiştir. Haberin geldiği sırada Independence Missouri'deki evinde olan Başkan Truman, bir taraftan dışişleri bakanının emrini onaylarken diğer taraftan da Amerikan Yedinci Filosunu olası bir Komünist taarruzuna karşı Tayvan Boğazı'na sevk etmiştir.²⁸

ABD Dışişleri Bakanlığı, pazar günü (25 Haziran) öğleden sonra, Moskova'daki ABD Büyükelçiliği'ne bir talimat göndererek Sovyetler Birliği'nden "*Kuzey Kore yetkilileri üzerindeki nüfuzunu kullanarak işgalci güçlerini derhal geri çekmesini*" isteyen bir nota iletmesi emrini vermiştir. Yine aynı gün öğleden sonra geç vakitlerde Washington Havaalanı'na inen Başkan Truman, alelacele gittiği Blair House'da danışmanlarıyla birlikte konuya ilişkin olarak saat 19.45'ten 23.00'e kadar üç saati aşkın bir toplantı yapmıştır.²⁹ Başkanlık limuzini Blair House'a giderken Truman, işgalci Kuzey Kore'yi kastederek "*Onlara fena vuracağız*" demek suretiyle bu konudaki kararlılığını ortaya koymuştur. Burada yapılan müzakereler sonrasında toplantıya katılan herkes, Kuzey Kore'nin başlattığı taarruzun durdurulması hususunda hemfikir olmuştur. Bunun için öncelikle saldırıya uğrayan Güney Kore Ordusu'na, ABD'nin Uzakdoğu Komutanı MacArthur'un yardım sağlaması kararlaştırılmış ve bu hususta gerekli talimatlar kendisine gönderilmiştir.³⁰

25 Haziran 1950 sabahı Kore'de aniden patlak veren savaş, Türk basını tarafından da yakından takip edilmiş, yaşanan gelişmeler günlük olarak okuyuculara ulaştırılmaya çalışılmıştır. Fakat bir taraftan Kore'nin Türkiye'ye çok uzak bir mesafede olması diğer taraftan da o günün teknolojik imkanlarının kısıtlılığı nedeniyle, savaş bölgesinde meydana gelen hadiseler ve bu hadiselerin ayrıntıları kimi zaman gecikmeli bir şekilde gazetelere yansıyabilmiştir. Bu meyanda Kore Savaşı'na dair ilk haberler Türkiye'de yayınlanmakta olan çeşitli gazetelerde 26 Haziran 1950 tarihinden itibaren yer almaya başlamıştır. Nitekim *Yeni Sabah* gazetesi olayı 26 Haziran 1950 tarihli sayısında "*Uzakdoğu'da Harp Çıktı*" manşeti ile duyurmuş ve savaşa ilişkin birtakım bilgileri okuyucuları ile paylaşmıştır. Güney Kore'nin ABD'den yardım istediğinin belirtildiği haberde, Kuzey Kore'nin gerçekleştirdiği saldırının da uzun zamandır planlandığı görüşüne yer verilmiştir. Haberin ayrıntılarında ise birbirleriyle çatışmaya başlayan Güney ve Kuzey Kore askeri güçlerinin durumları ile savaşın İngiltere, ABD ve BM kamuoyundaki yansımaları aktarılmıştır.³¹

Hürriyet gazetesi olayı "*Kore'de Harp Başladı*" manşeti ile duyurmuş ve SSCB savaş uçakları tarafından desteklenen Kuzey Kore Ordusu'nun, Güney Kore topraklarına girerek ilerlediğini haber vermiştir. Gazete, komünistlerin başkent Seul'a 40 km kadar yaklaştığını ve bu yüzden Güney Korelilerin ABD'den acil olarak yardım talep ettiğini yazmıştır. Öğleden sonra gelen haberlere göre Seul'un 95 mil kuzey-batısında bulunan Ongjin şehri düşmüş, yaşanan gelişmeler üzerine ABD, Güney Kore'de bulunan memurlarını ve bunların ailelerini Inchon Limanı'nı kullanarak tahliye etmeye başlamıştır. Diğer taraftan Güney Kore Büyükelçisi'nin talebini dikkate alan ABD, söz konusu ülkeye silah yardımıyla bulunmak için ivedi olarak harekete geçmiştir.³²

Akşam gazetesi Kore'de başlayan savaşı "*Kore'de Harp Devam Ediyor*" şeklinde manşetine taşımıştır. Haberin ayrıntılarında ABD'nin Güney Kore'ye askeri yardımında bulunmaya başladığı, barışın tehlikeye düştüğü inancında olan BMGK'nin savaşın durdurulması ve saldırgan kuvvetlerin geri çekilmesi gerektiğine hükmettiği bilgisi yer almıştır. Habere göre BMGK'de alınan bu karar sırasında SSCB delegesi bulunmamış, Yugoslavya temsilcisi de Kuzey Kore temsilcisinin görüşlerinin alınmadığını gerekçe göstererek karara karşı muhalif oy kullanmıştır.³³ Bir gün sonraki sayısında "*Kore'de Askeri Vaziyet Vahim*" şeklinde manşet atan *Hürriyet* gazetesi, Kuzey Kore Ordusu'nun Seul'un varoşlarına girerek buradaki vatandaşlardan teslim olmalarını istediğini yazmıştır. Haberin devamında ABD'nin Güney Kore'ye askeri yardım yapmaya başladığı ve BMGK'nin de ateşkes emri verdiği bilgisi yer almıştır.³⁴ 27 Haziran 1950 tarihli sayısına "*Amerika Cenubi Kore'ye Dün Askeri Yardıma Başladı*" başlığını atan *Zafer* gazetesi, olayın Amerika'da çok vahim sayıldığını ve barut deposuna ateş verildiği kanaatinin oluştuğunu yazmıştır. Haberin devamında ABD Kongresi'nin Kore Savaşı'nı BM açısından büyük bir sınav olarak gördüğü ve bazı Kongre üyelerinin Güney Kore'ye acil bir şekilde avcı uçakları gönderilmesini talep ettikleri belirtilmiştir.³⁵ "*Kore'de Dün Harp Başladı*" manşetini kullanan *Vatan* gazetesi ise Sovyet silahları ile donatılan Komünist Kore askerlerinin Güney Kore'ye hücum ettiği ve durumun bütün dünyada "*çok ciddi*" olarak nitelendirildiğini yazmıştır. Haberin ayrıntılarında ise Kuzey Kore birliklerinin pazar sabahı

²⁷ Öke, age, s. 27-28.

²⁸ Holcombe, age, s. 339.

²⁹ James F. Schnabel ve Robert J. Watson, *The Joint Chiefs of Staff and National Policy Volume III 1950-1951 The Korean War Part One*, Office of Joint History Office of the Chairman of the Joint Chiefs of Staff, Washington DC 1998, s. 33.

³⁰ Öke, age, s. 30.

³¹ "Uzakdoğu'da Harp Çıktı", *Yeni Sabah*, 26 Haziran 1950, s. 1-3.

³² "Kore'de Harp Başladı", *Hürriyet*, 26 Haziran 1950, s. 1, 4.

³³ "Kore'de Harp Devam Ediyor", *Akşam*, 26 Haziran 1950, s.1.

³⁴ "Kore'de Askeri Vaziyet Vahim", *Hürriyet*, 27 Haziran 1950, s.1.

³⁵ "Amerika Cenubi Kore'ye Dün Askeri Yardıma Başladı", *Zafer*, 27 Haziran 1950, s. 1.

şafakla beraber 50 bin kişi ile başlattıkları ani bir taarruzla en az 11 noktadan sınırı geçerek altı mil kadar ilerledikleri ve bu durum karşısında Güney Kore'nin ABD'den acil yardım talebinde bulunduğu ifade edilmiştir.³⁶

Kore Savaşına ilişkin gelişmelere 1950 yılının haziran sayısından (199) başlayarak *Ayın Tarihi* dergisinde de yer verilmeye başlanmıştır. Söz konusu dergi, savaşla ilgili gelişmeleri “*Kore Meselesi*” ile “*Birleşmiş Milletler*” bölümünde, “*Olayların Takvimi*” başlığı altında, Seul ve Lake Success (New York) başta olmak üzere dünyanın çeşitli merkezlerinden kronolojik olarak aktarmıştır. Bu bağlamda, 25 Haziran 1950 tarihli Seul kaynaklı haberlere göre Komünist Kuzey Kore askerleri, Güney Kore topraklarına yönelik olarak çeşitli saldırılar düzenlemişlerdir. Kuzey Kore Radyosu'ndan yapılan bir açıklamada sabah saatlerinden itibaren savaşın resmen başladığı duyurulmuştur. Aslına bakılırsa iki ülke sınırında daha evvel de çatışmalar çıkmış fakat hiçbiri bu kadar geniş ölçekli olmamıştır. SSCB'nin desteklediği Kuzey Kore birlikleri, Seul'un yaklaşık olarak 40 mil kuzeyinde bulunan Kaesong kasabasını işgal etmişlerdir. Pusan'ın 40 mil kuzeyindeki Kuryonugpo Limanı'nın da yine Komünistler tarafından ele geçirildiği bilgisi gelmiştir. Ayrıca Kuzey Kore Hava Kuvvetleri'ne bağlı savaş uçakları, Kore'nin tek uluslararası hava limanı olan Kimpo'ya saldırarak buradaki petrol tanklarını ateşe vermişlerdir.³⁷ Aynı gün Güney Kore Dışişleri Bakanı Ben C. Limb bir açıklama yaparak Kuzey Kore askerlerinin herhangi bir tahrik unsuru bulunmadığı halde 25 Haziran günü sabahın erken saatlerinden itibaren savunma mevzilerine karşı haksız bir şekilde taarruza geçtiğini bildirmiştir. Savunma kuvvetleri ile Cumhuriyet Ordusu'nun işgalcileri bertaraf etmek amacıyla karşı saldırıya kalktığını anlatan Bakan, “*Can kaybı ve yapılacak fedakârlık ne denli büyük olursa olsun aziz milletimizi komünist istibdadının çizmeleri altından koruyacağız*” diyerek bu konudaki kararlılıklarını ortaya koymuştur.³⁸ Nitekim işgalcilere karşı direniş başlatan Güney Kore Ordusu, hükümet merkezindeki tüm otobüslere el koymuş ve bu otobüslerle yakınlardaki mevzilere asker taşımaya başlamıştır. Fakat öğleden sonra gelen haberlere göre bütün bu çabalara rağmen, Ongjin kenti de Kuzey Kore askerlerinin eline geçmiştir.³⁹ Üstelik Kuzey Kore'ye ait Komünist kuvvetler ilk savaş gününün henüz yarısından önce Güney Kore'nin merkezi olan Seul'un 40 km kuzeyine kadar sızmışlardır. Bazı telgraflarda Kuzey Kore kuvvetlerine mensup 10 civarında tankın yerel saatle 07.30 sularında Seul'un kuzeyinde yer alan Pochon'a girdiği ve polis karakolları ile antrepolar dahil başka bazı binaların yakıldığı bildirilmiştir. Bölgede Güney Kore'ye ait kuvvetlerin karşı saldırıya geçtiklerine dair bazı rivayetler olsa da bu yöndeki bilgiler teyit edilememiştir. Bunların yanı sıra 20 kadar geminin Yongdong'a çıkarma yapmaya teşebbüs ettiğine dair teyit edilemeyen bir haber daha alınmıştır. Ayrıca ilk saatlerde şiddetli bir tank saldırısına maruz kaldığı bildirilen Chunchon'un tamamıyla kuşatma altında olduğuna dair söylentiler de gelmektedir.⁴⁰

Savaşın ikinci günü öğle saatlerinde Kuzey Kore'den havalanan iki adet savaş uçağı Seul'un kenar mahallelerine kadar gelip buraları bombalamışlardır. Bu yüzden yaralananlar olmuştur.⁴¹ Buna mukabil aynı gün 38. Arz Dairesi civarında istikrarlı bir durum göze çarpmaktadır. Kuzey Kore kuvvetlerinin en fazla sokuldukları nokta, Seul'un yaklaşık olarak 32 km kuzeyinde yer alan İgogbu'nun kuzey taraflarıdır. Uzun Jugbu koridoru boyunca devam eden ilerleme durdurulmuş vaziyettedir. Burada bulunan nehir, araziye ikiye bölmekte ve müfreze birliklerinin ilerlemesini imkânsız hale getirmektedir. Henüz doğrulanamayan haberlere göre Güney Kore kuvvetleri de cephenin birçok noktasından başarılı bir şekilde taarruza geçmişler ve Batı sahilinde bulunan Haeju'yu ele geçirmişlerdir. Buna karşın bazı söylentilere göre Kuzey Koreliler Ongjin Yarımadası'nın tamamını işgal etmişlerdir.⁴²

Seul'un kapılarına kadar dayanan ve işgale hazırlanan Kuzey Kore kuvvetleri radyo aracılığı ile bir duyuru yayınlayarak Güney Kore askerlerinden teslim olmalarını istemişlerdir. Bu yöndeki talep, Kuzey Kore Kuvvetleri

³⁶ “Kore’de Dün Harp Başladı”, *Vatan*, 26 Haziran 1950, s.1.

³⁷ Kore’deki yegâne milletlerarası havaalanı olan bu alan Amerikan Bourne ve Ortakları Şirketi tarafından idare edilmektedir. Pohung’ta uçaklar kara hareketini desteklemektedir. Amerikan Büyükelçisi John J. Muccio, Kore’deki 2.000 Amerikalıya taarruzu radyo ile bildirmiştir. Büyükelçi şunları söylemiştir: “*Bu sabah saat 4.00’te Kuzey Kore Ordusu Kore Cumhuriyeti savunma hatlarına karşı 38. Arz Dairesi boyunca birçok noktalarda tahrik olmadan taarruza başlamıştır. Kore savunma kuvvetleri Kuzeyden gelen tecavüze mukavemet etmek için hazırlanmış mevzilere yerleşmektedirler.*” Muccio, Amerikalılara yerlerini mümkün olduğu kadar az değiştirmelerini tavsiye etmiştir. “Kore Meselesi, Seul”, *Ayın Tarihi*, S. 199 (1950), s. 117-118.

³⁸ Güney Kore Dışişleri Bakanı Ben C. Limb’in açıklamaları şu şekildedir: “*Millî Savunma Bakanlığı, 25 Haziran sabahı saat 4-5 arasında Kuzey Kore Komünist Kuvvetleri’nin tahrik olmaksızın müdafaa mevzilerimize karşı haksız taarruza geçtiklerini bildirdi. Kore Cumhuriyeti güvenlik kuvvetleri topraklarımıza yapılan bu caniyane hücumlara şiddetle ve gayretle karşı koymaktadır. Artık dünya bu kanlı muhasebede mütecavizin kim olduğunu anlamaktadır. Bir kere daha insan hürriyetinin gasıbı, hiçbir haber vermeden haksız yere çocukları, kadınları ve erkekleri öldürerek hücumu geçerken sakin bir pazar sabahını kana buluyor. Sulhsever milletlerin prensiplerine sadık olan Kore Cumhuriyeti teşekkülünden beri geçen iki yıl zarfında Komünist tedhişçilerin asırlar boyunca ve Kore Cumhuriyeti serbest hudutları içinde ihdas ettikleri birçok vahşiyane hâdiselere rağmen Kuzey Kore Komünist rejimine hücumdan sakınmıştır. Kuzey Kore kukla rejiminin hudutlarımıza vaki kanunsuz, alçakça ve ahlaksızca taarruza hiçbir sebep olmadığı meydandadır. Cumhuriyet’in ordusu ve savunma kuvvetleri işgalcilerin mağlup ve tart etmek üzere kahramanca faaliyete geçmiş bulunmaktadır. Kore Cumhuriyeti hükümeti ile halkı kahraman müdafilerini azimle destekleyeceklerdir. Can kaybı ve yapılacak fedakârlık ne kadar büyük olursa olsun aziz milletimizi komünist istibdadın çizmeleri altından kurtarmak için dayanacağız.*” “Kore Meselesi, Seul”, *Ayın Tarihi*, S. 199 (1950), s. 118.

³⁹ “Kore Meselesi, Seul”, *Ayın Tarihi*, S. 199 (1950), s. 119.

⁴⁰ “Kore Meselesi, Seul”, *Ayın Tarihi*, S. 199 (1950), s. 118.

⁴¹ “Kore Meselesi, Seul”, *Ayın Tarihi*, S. 199 (1950), s. 120.

⁴² “Kore Meselesi, Seul”, *Ayın Tarihi*, S. 199 (1950), s. 120.

AYIN TARİHİ DERGİSİ EKSENİNDE KORE SAVAŞI'NIN BAŞLAMASI VE İNCHON LİMANI ÇIKARMASI

Komutanı General Say-Ung-Jun tarafından Pyongyang Radyosu'ndan yapılmıştır. Kuzey Kore kuvvetlerinin bindirilmiş kıtaları karşı saldırıya geçen iki tümenin cephesini yarmayı başarmıştır. Seul civarına yayılmış olan Komünist kuvvetlerin nispeten zayıf olduğu ve gece yarılarında doğru çatışmaların zayıfladığı bildirilmiştir. Bölgede savaşın zayıflaması Komünistlerin takviye kuvvet beklemesine yorulmuştur. Burada bulunan Amerikalı yetkililere göre işgal kuvvetleri başkente istedikleri anda girebilecek vaziyettedirler. Bu meyanda Kuzey Korelilerin Seul'a salı günü öğleden sonra girecekleri tahmin edilmektedir. Seul yakınlarında bulunan uluslararası nitelikteki Kimpo Havalimanı Komünistler tarafından kuşatıldığı için şehrin tahliyesi de güçleşmiş bulunmaktadır. Öte yandan BM Komisyonu, Güney Kore Dışişleri Bakanı ve ABD Büyükelçisi Muccio 27 Eylül'de Seul'dan güneyde bulunan Pusan Limanı'na hareket etmişlerdir. Şehirde iki gündür su ve elektrik bulunmamaktadır. Pirinç fiyatları birden yükselmiş ve piyasadan kalkmıştır. Seul'da sıkıyönetim ilan edilmesi beklenmektedir. Seul Radyosu öğleden sonra yerel saatle 14.00'ten itibaren yayınlarına yeniden başlamıştır. Bununla birlikte yapılan anonslara bakılırsa radyo Kuzey Koreliler tarafından ele geçirilmiştir. Zira "Yaşasın Kuzey Kore" cümlesinin pek çok defalar tekrar edildiği duyulmuştur. Bu anonslar radyo istasyonunun hatta belki de şehrin, Kuzey Korelilerin elinde olduğunu göstermektedir.⁴³

Tokyo'da bulunan Amerikalı General MacArthur'un 28 Haziran günü yaptığı açıklamaya göre son 24 saat içerisinde Seul'da durum oldukça hareketli geçmiştir. Nitekim Seul Radyosu saat 13.30'da Seul'un düştüğünü duyurmuştur. Kuzey Kore Komünist kuvvetleri, Seul'u işgal ettikten sonra güneye doğru harekâtına devam etmiş ve Cumhuriyetçi kuvvetleri takibe başlamışlardır. Bu yüzden Cumhuriyetçi kuvvetlerin ümitsiz bir perişanlık içerisinde oldukları kaydedilmiştir. Şehirde bulunan Kuzey Koreliler tarafından yapıldığı anlaşılan radyo yayını, Komünistlerin Amerikan Büyükelçilik bürolarını, hükümet dairelerini, radyo istasyonunu ve gazetelere ait binaları işgal ettiklerini bildirmiştir. Diğer taraftan Kuzey Koreli kuvvetlerin Doğu Pohang kıyılarına çıkarma yaparak burada bulunan çetelerin de desteği ile Taegu'ya doğru ilerledikleri yönünde bilgiler gelmiştir. Bütün bu gelişmeler üzerine General MacArthur Tokyo'daki Amerikan Karargâhı subayları refakatinde 29 Haziran'da Kore'ye gitmiştir.⁴⁴

Kore Yarımadası'nda yaşanan gelişmeler, Washington'da da çok büyük bir telaşa ve heyecana yol açmıştır. 1946 yılındaki Yunanistan ve Türkiye'ye askeri yardım doktrini zamanı müstesna, başkent Washington, II. Dünya Savaşı'nı müteakiben hiç bu denli hareketli zamanlar yaşamamıştır. Zira bazı askeri kaynaklara göre şayet Güney Kore Komünistlerin eline geçerse, ABD'nin Japonya'da tutunması ziyadesiyle güç olacaktır. Bundan dolayı yönetimin hemen her kademesinde müzakereler yürütülmekte, gazeteciler Beyaz Saray'daki basın bürolarını bir an bile olsun terk etmemektedir. Devletin üst kademesinde yürütülen müzakereler çerçevesinde Savunma Bakanı Louis Johnson, Başkan Truman ile 24 saat zarfında iki kez görüşmüştür.⁴⁵ Kuzey Kore işgalinin başladığı gün ABD Dışişleri Bakanı Dean Acheson ile bir görüşme gerçekleştiren Güney Kore Hükümeti'nin Washington Büyükelçisi John Myum Chang, görüşmeye ilişkin olarak gazetecilere şöyle bir açıklamada bulunmuştur: "Aldığım haberleri kendisine vermekle yetindim. O da bana aldığı haberleri verdi. Büyükelçilikle Dışişleri Bakanlığı, Kore sorunuyla ilgili bütün hadiseleri bir araya toplamak istemektedir. Demokrasi adına ABD'nin bizi yüzüstü bırakmayacağına inanıyorum. Bu taarruz kesin olarak fiili tecavüzü teşkil etmektedir."⁴⁶

2. Kore Savaşı'nın BM Gündemine Taşınması

BM Kore Komisyonu, Kuzey Kore askerleri tarafından 25 Haziran 1950 sabahı Güney Kore topraklarına yönelik olarak başlatılan taarruzun gerçek bir savaş niteliği taşıdığını ve uluslararası barış ile güvenliği tehlikeye düşürdüğünü açıklamıştır. Komisyonun böyle bir kanaate ulaşmasında en önemli dayanak, kendi gözlemcileri ve Güney Kore Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan raporlar olmuştur. Diğer taraftan BM Kore Komisyonu, durumdan BM Genel Sekreteri'ni de haberdar etmiş ve ondan Güvenlik Konseyi'nin dikkatini çekerek konunun üzerinde hassasiyetle durulmasını istemiştir.⁴⁷ Bu girişimlere binaen BM Güvenlik Konseyi, konuyu müzakere etmek amacıyla 25 Haziran 1950 günü saat 14.35'te olağanüstü bir oturum başlatmıştır. Hindistan delegesinin başkanlık ettiği bu toplantıya Güney Kore delegesi John Tchang gözlemci sıfatıyla katılmıştır.⁴⁸ SSCB delegesi,

⁴³ "Kore Meselesi, Seul", *Ayin Tarihi*, S. 199 (1950), s. 120-121.

⁴⁴ "Kore Meselesi, Tokyo", *Ayin Tarihi*, S. 199 (1950), s. 121.

⁴⁵ "Birleşik Amerika, Washington", *Ayin Tarihi*, S. 199 (1950), s. 164-165.

⁴⁶ "Kore Meselesi, Washington", *Ayin Tarihi*, S. 199 (1950), s. 117.

⁴⁷ Cüneyt Güven, *Sebepler ve Sonuçlarıyla Kore Savaşı ve Türkiye*, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Denizli 2007, s. 84.

⁴⁸ Oturum açılınca Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Trygve Lie Kore meselesinin bir tarihçesini yaparak Birleşmiş Milletler Komisyonu Lake Success'e gönderdiği raporda Kuzey Kore'nin Güneye karşı girişmiş olduğu tecavüz hareketinin hiç şüpheye mahal vermeyecek şekilde anlaşılmış olduğunu bildirdiğini söylemiştir. Amerikan delegesi Ernest Grose söz alarak Kuzey Kore'nin Güneye karşı girişmiş olduğu taarruzun bir tecavüz ve barış durumunun ihlali olduğunu söylemiş ve bu tecavüzün umumi barış ve güvenliği tehlikeye koyduğunu ilave etmiştir. Amerika'nın delegesi bundan sonra bir karar sureti vermiştir. Bu kararda Kuzey Kore'nin muhasamata derhal son vererek kuvvetlerini 38. arz dairesinin ötesine çekmesi istenmektedir. Aynı karar suretinde Birleşmiş Milletler Kore Komisyonu'ndan da bu geri çekilme hadisesine nezaret etmesini talep edilmektedir. Karar suretinde son olarak Birleşmiş Milletler dahil bütün üyelere bu karar suretindeki hükümlerin tatbik mevkiine konmasında yardım etmeleri ve Kuzey Kore'ye yardımda bulunmaktan kaçınmaları istenmektedir. İngiltere delegesi Sir Tereche Shone Amerikan teklifini destekleyerek tadilen Birleşmiş Milletler Kore Komisyonunu vaziyet hakkında derhal tavsiyelerde bulunmasını

Çin'i BM'de komünist Mao Zedong değil de milliyetçi Chiang Kai-Şek'in temsil etmesini gerekçe göstererek ve protesto amaçlı olarak⁴⁹ söz konusu toplantıya katılmamıştır.⁵⁰ SSCB temsilcisi bu toplantıda bulunsaydı belki de BM Teşkilatı Kore sorunu hususunda ortak bir karara varamayacak ve muhtemelen faaliyetlerini zamanımıza kadar da devam ettiremeyecekti.⁵¹ Sovyet boykotu nedeniyle veto ihtimal ve tehdidinden muaf olarak toplanan BMGK, yapılan tartışmaların ardından Amerikan heyeti tarafından sunulan bir tasarıyı bazı değişiklikler yapmak suretiyle onaylamıştır. Karara göre BMGK, Güney Kore'ye yönelik olarak düzenlenen silahlı saldırıyı ciddi endişe ile not etmiş ve bu faaliyeti barışın ihlal edilmesi olarak nitelendirmiştir. Bu nedenle her iki taraftan da düşmanlıklara derhal son vermelerini talep etmiştir. Ayrıca Kuzey Kore silahlı güçlerinin 38. Paralele geri çekilmesi, BM üyesi diğer bütün devletlerin de bu kararın uygulanmasında Birleşmiş Milletlere her türlü yardımı sağlaması ve Kuzey Kore yetkililerine yardım etmekten kaçınmaları çağrısında bulunmuştur.⁵²

BMGK, böylesi bir karar vermekle Güney Kore'nin, Kore halkının tek meşru temsilcisi olduğuna hükmetmiş ve Kuzey Kore'nin davranışını da gayrimeşru olarak nitelendirmiş oluyordu. Fakat Konsey, Kuzey Kore askeri birliklerine karşı doğrudan güç kullanma çağrısı yapmamış, bunun yerine böyle bir ihtimali ima etmekle yetinmiştir.⁵³ Kuzey Kore Hükümeti, BMGK'nin bu kararına karşılık aynı tarihte radyo aracılığı ile kendi kamuoyuna bir açıklama yapmıştır. Açıklamada Çin ve SSCB gibi devletlerin toplantıda bulunmaması gerekçe gösterilerek BMGK'de Kore ile ilgili alınan karar gayrimeşru olarak nitelendirilmiştir. Üstelik BMGK de Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'ni görmezlikten gelmekle suçlanmıştır. Yaşanan gelişmelerin bir iç savaş olarak nitelendirildiği açıklamada, bu durumun da Güney Kore Lideri Syngman Rhee'nin hatalarından kaynaklandığı ileri sürülmüştür.⁵⁴

3. Saldırılarına Devam Eden Kuzey Kore'ye Karşı ABD ve BMGK'nin Tutumu

Kore Yarımadası'nda çatışmaların devam etmesi karşısında Başkan Truman, BMGK'nin 25 Haziran'da aldığı karara uygun olarak ABD'nin Uzak Doğu Komutanı MacArthur'a saldırıya uğrayan Güney Kore'ye ikmal maddeleri sağlaması için 26 Haziran 1950 tarihinde tam yetki vermiştir. Bundan başka, savaş başladıktan iki gün sonra da hava ve deniz kuvvetlerinin harekete geçmesini emretmiştir.⁵⁵ Diğer taraftan 27 Haziran 1950 tarihinde bir kez daha toplanan BMGK'de Kuzey Kore barışı bozmakla itham edilmiştir. Söz konusu toplantıda silahlı saldırıları önlemek ve bölgede milletlerarası barışı kurmak için BM üyesi tüm devletlerin, Güney Kore Cumhuriyeti'ne gereken yardımda bulunmaları tavsiye edilmiştir.⁵⁶ Aynı gün öğleden sonra Genel Sekreter Trygve Lie tarafından bir basın toplantısı düzenlenmiştir. Toplantıda yapılan açıklamada Kore hadiseleri sebebiyle meydana gelen durum BM'nin şimdiye kadarki karşılaştığı meselelerin en vahimi olarak nitelendirilmiş ve müzakerelerin Kore buhranına bir hal çaresi olması temenni edilmiştir.⁵⁷ BMGK'nin 27 Haziran 1950 tarihinde aldığı kararlar, bir gün sonra Genel Sekreter tarafından bütün üye ülkelere telgrafla bildirilmiş ve yardım istenmiştir.⁵⁸ ABD Başkanı Truman da aynı gün yaptığı bir açıklamada, Kuzey Kore saldırganlığını komünizmin dünya çapında yaygınlaşmasının bir yansıması olarak nitelendirmiş ve bu saldırganlığın BM Sözleşmesi'nin açıkça ihlali olduğunu belirterek BM'nin muhtemel bir müdahalesinin de sinyali vermiştir.⁵⁹ Buna mukabil Kuzey Kore Dışişleri Bakanı Pok, 2 Temmuz'da bir açıklama yaparak Amerikan siyasetini ve özellikle BMGK'nin 27

istemmiştir. Bu suretle İngiltere elde mevcut delillere nazaran hareket edilerek Konseyin daha ileri gitmeyeceğinden emin olmak istemektedir. Kore Cumhuriyeti temsilcisi John Chang kürsüye gelerek memleketinin pazar sabahı saat dörtte uğradığı taarruzu hatırlatmış ve Güney Kore'nin tecavüze sonuna kadar karşı koymaya ve Komünistler tarafından desteklenen Kuzey Kore'nin tahakküm emellerini önlemeye azmetmiş olduğunu bildirmiş ve Amerikan karar suretini destekleyerek bu takririn desteklenmesi yolunda Birleşmiş Milletler'e itimadı olduğunu bildirmiştir. Mütteakiben milliyetçi Çin delegesi Tsi-ang söz alarak memleketinin birleşik Amerika karar suretini kayıtsız şartsız desteklediğini bildirmiş ve sözlerine son verirken Güvenlik Konseyi Başkanı Hint delegesi Sir Benegal Rsu'dan bu vaziyette derhal harekete geçmek için Güvenlik Konseyi'nin elinde bulunan imkanlardan vakit geçirmeden istifade etmesini istemiştir. Fransız delegesi Jean Chauvel ise İngiliz ve Amerikan delegelerinin sözlerine iştirak ettiğini ve Amerika'nın karar suretine bazı ilaveler yapması itirazı kaydıyla iştirak ettiğini bildirmiştir. Fransız delegesi sözlerine devamla Kore meselesinde Konseyin hiç vakit geçirmeden harekete geçmesi icap ettiği kanaatinde olduğunu bildirmiştir. Bundan sonra söz alan Küba delegesi de halen Kore'de mevcut vaziyete uygun Amerikan karar suretini destekleyeceğini bildirmiştir. Equator delegesi de Amerikan karar sureti lehinde oy vereceğini bildirmiştir. Son olarak söz alan Mısır temsilcisi prensip itibarıyla Amerikan teklifi lehinde bulunduğunu söylemiş fakat delegelerin Amerika'nın karar suretinde bazı tadilat yapılması hususunda kendi aralarında mutabık kalabilmelerini temin etmek amacıyla Konseyin oturumuna birkaç dakika ara verilmesini istemiştir. Bunun üzerine Güvenlik Konseyi toplantısını mahalleyi saatle 17.00'ye kadar talik etmiştir. Bu arada bazı delegelerin Amerikan karar sureti üzerinde yapılmasını istedikleri tadilat görüşülecektir. "Birleşmiş Milletler, Lake Success", *Ayin Tarihi*, S. 199 (1950), s. 112-113.

⁴⁹ Holcombe, *age*, s. 339.

⁵⁰ Yıldız, *age*, s. 65.

⁵¹ Lütfü Sel, *Kore'de Cereyan Eden Muharebelerden Alınacak Dersler*, Genel Kurmay Başkanlığı ATESE Yayınları, Ankara 1979, s. 48.

⁵² Schnabel ve Watson, *age*, s. 33.

⁵³ Caner Kur, "The Historical Role Of The United Nations On The Korean Peninsula: The Case Of The Korean War and South Korea" içinde, *The United Nations And Its Conflict Resolution Role*, ed. Muharrem Hilmi Özev, Aydın Erdoğan, Istanbul University Press, İstanbul 2019, s. 43-44.

⁵⁴ Yıldız, *age*, s. 67.

⁵⁵ Sel, *age*, s. 49.

⁵⁶ Güven, *agt*, s. 107.

⁵⁷ "Birleşmiş Milletler, Lake Success", *Ayin Tarihi*, S. 199 (1950), s. 114-115.

⁵⁸ Yener, *agt*, s. 29.

⁵⁹ Kur, *age*, s. 44.

AYIN TARİHİ DERGİSİ EKSENİNDE KORE SAVAŞI'NIN BAŞLAMASI VE İNCHON LİMANI ÇIKARMASI

Haziran'da aldığı kararı eleştirmiştir. Pok, Pyongyang Radyosu tarafından yayınlanan demecinde, ABD Başkanı Truman'ın Kore'ye askeri kuvvetler sevk etme hususundaki 30 Haziran tarihli kararına da şiddetle hücum etmiştir.⁶⁰

Güney Kore askeri birlikleri, savaşın başladığı ilk andan itibaren mütecaviz Kuzey Kore askerlerini durdurabilmek için ellrinden gelen çabayı gösterirken ABD de hem Güney Kore'ye destek olmak hem de saldırıyı cezalandırmak amacıyla çeşitli hazırlıklar yapmaya başlamıştır. Bunun için ilk olarak Japonya'da işgal kuvveti olarak bulunan ve sefer mevcutlu olmayan dört Amerikan tümeninden faydalanma yoluna gidilmiştir.⁶¹ Güney Kore'nin Washington Büyükelçisi John Chang, 30 Haziran Cuma günü verdiği bir demeçte, ABD Kara Kuvvetleri'nin kendilerine vereceği destek konusunda Başkan Truman'ın kararının fevkalade bir önemi haiz olduğunu söylemiş ve bundan dolayı da ülke olarak kendilerine minnettar olduklarını ifade etmiştir.⁶² Japonya'da bulunan 24. Tümen, işgale uğrayan Güney Kore'ye yardım etmek için cepheye ulaşan ilk Amerikan birliği olmuştur. Söz konusu Amerikan Tümeni, 5 Temmuz 1950 tarihinde Güneylilerle birlikte, Kuzeylilerin taarruzlarını önlemek amacıyla muharebelere katılınca, Güneylilerin motivasyonu az da olsa artmıştır.⁶³ Diğer taraftan Pyongyang Radyosu 4 Temmuz günü Kuzey Kore'ye bağlı hava kuvvetlerinin çok yoğun bir faaliyet gösterdiklerini ve bu bağlamda Pyongta bölgesi ile Suwon'un güneyinde, Güney Kore'ye ait mevzileri bombaladıklarını duyurmuştur. Bu faaliyetler esnasında Güney Korelilere ait 20 tren, 50'den fazla kamyon ile birçok askeri mevzi ve mühimmat deposu kullanılamaz hale getirilmiştir. Güney Kore kuvvetlerinin savaş alanında bıraktığı 2.000 ölü arasında 30 kadar da Japon subayının bulunduğu teyit edilmiş durumdadır. Aynı radyo 3 Temmuz günü Chuminjin açıklarında Kuzey Kore deniz birlikleri ile meydana gelen ve yaklaşık olarak yedi saat süren çarpışma sırasında Amerika'ya ait bir kruvazörün batırıldığını duyurmuştur. Radyo ayrıca Suwon'u işgal eden Kuzey Korelilerin United Press muhabiri Peter Kalisher ile Associated Press muhabiri Tom Gambert'i ele geçirdiklerini bildirmiştir. Fakat bu yöndeki bilgiler Amerikan Genel Karargâhı tarafından doğrulanmamıştır. Kuzey Kore'nin bu iddialarına karşın Tokyo'daki Amerikan Genel Karargâhı da bir açıklama yaparak ABD Hava kuvvetlerine bağlı uçakların Kuzey Kore'ye ait demiryolları ile köprüleri bombaladıklarını duyurmuştur. Bu saldırılar nedeniyle Yonpo Havaalanı'nın kuzeyindeki Kanko Köprüsü ile Pyongyang'ın kuzeyindeki Sinanju'da bulunan iki köprü ağır hasara uğramıştır.⁶⁴

4. ABD Öncülüğünde Birleşmiş Milletler Kore Barış Gücünün Oluşturulması

BMGK, 7 Temmuz 1950'de aldığı bir kararla Kore'de savaşan Birleşmiş Milletler Silahlı Güçleri'ni tek bir komuta altında sevk ve idare etmek istemiştir.⁶⁵ Bu bağlamda BMGK, ABD öncülüğünde "*Birleşmiş Milletler Komutanlığı*" kurulmasını kararlaştırmıştır. ABD Başkanı Truman da Güvenlik Konseyi'nin 7 Temmuz 1950 tarihinde yapılan 476. toplantısı kararına istinaden bir gün sonra General MacArthur'u "*Birleşik Komuta Başkanı*" olarak tayin etmiştir.⁶⁶ Yaşanan bu gelişmeler üzerine Güney Kore'nin Washington Büyükelçisi Dr. John Myun Tehang, BMGK'de Cumhurbaşkanları Syngman Rhee'nin ABD öncülüğünde Birleşmiş Milletler Kore Barış Gücü oluşturulmasına ilişkin sevinç ve minnet duygularını içeren mesajını okumuştur.⁶⁷ Öte yandan BM'nin kuruluş amacı ve ruhuna uygun bir şekilde oluşturulması düşünülen Kore Barış Gücü'ne olabildiğince çok sayıda devletin katkıda bulunması gerektiği yönünde yaygın bir kanaat oluşmuştur.⁶⁸ Ancak Güney Kore'yi işgalden kurtarmak için oluşturulan BM Kore Barış Gücü büyük ölçüde Amerikan silahlı kuvvetlerinden meydana gelmiştir. Mesela hava kuvvetlerinin %93'ü, deniz kuvvetlerinin %86'sı, kara kuvvetlerininse %50'si ABD tarafından sağlanmıştır.⁶⁹ BM Bayrağı altında yürütülen Kore Savaşı'na ABD'nin dışında on beş devlet asker, kırktan fazla devlet de malzeme yardımıyla bulunmuştur.⁷⁰ ABD'den sonra bu savaşta en büyük yükü İngiltere ile Türkiye taşımıştır. Nitekim İngiltere savaşa bir piyade tugayı ile katılırken Türkiye de bir piyade tugayı ve Tokyo'daki irtibat heyeti ile destek vermiştir.⁷¹ Bazı ülkeler Kore Savaşı'na askeri destek vermeseler de sağlık ekipleri, hava ve deniz vasıtaları ile çeşitli ikmal malzemeleri göndermişlerdir. Sayıları 26'yı bulan bu ülkelerden bir kısmı muhtelif gıda ve hammadde ile çeşitli ecza maddeleri sağlamışlardır.⁷² Kuzey Kore'nin en büyük müttefiki durumunda olan SSCB ise BMGK'nin aldığı karara şiddetle karşı çıkmıştır. Nitekim SSCB'nin resmi yayın organı

⁶⁰ "Kore Meselesi, Tokyo", *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950), s. 92.

⁶¹ Denizli, *age*, s. 32.

⁶² "Kore Meselesi, Washington", *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950), s. 91.

⁶³ Denizli, *age*, s. 32.

⁶⁴ "Kore Meselesi, Tokyo", *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950), s. 91.

⁶⁵ Mehmet Sedat Erkan, *Türkiye Cumhuriyeti Tarihinde Kore Savaşı, Önemi, Öncesi ve Sonrası ile İlgili Değerlendirme*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara 2009, s. 66.

⁶⁶ Kur, *age*, s. 45.

⁶⁷ Güney Kore Cumhurbaşkanı Syngman Rhee'nin mesajı aynen şöyledir: "Hür insanların yaşama hakkının silahlı komünist tecavüzü ile tehdit edildiği şu ıstıraplı anda, Kore Cumhuriyeti'nin halk hükümeti, Birleşmiş Milletlerin maddi ve manevi yardımını sevinç gözyaşları ile ve derin minnet duyguları ile karşılamaktadır." "Birleşmiş Milletler, Lake Success", *Ayin Tarihi*, S. 200(1950), s. 88.

⁶⁸ Schnabel ve Watson, *age*, s. 64.

⁶⁹ Sander, *age*, s. 279.

⁷⁰ Karacaova, *agt*, s. 52.

⁷¹ Bahtiyar Yalta, *Kunu-ri Muharebeleri ve Geri Çekilmeler (26.XI.1950-24.I.1951)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2005, s. 19.

⁷² Denizli, *age*, s. 29.

niteliğindeki *Pravda* gazetesi, GK'nin 7 Temmuz tarihli kararını ABD saldırganlığının BM şemsiyesi altında örtbas edilmesi girişimi olarak değerlendirmiştir.⁷³

ABD'nin Uzakdoğu Kuvvetleri Başkomutanı MacArthur, 8 Temmuz 1950'de BMGK'nin kararı ve talebine istinaden Kore'deki BM Kuvvetlerinin başkomutanı olarak tayin edilmiştir.⁷⁴ Güvenlik Konseyi tarafından aynı gün kabul edilen İngiliz-Fransız müşterek teklifine göre başkomutan, BM Bayrağı'nın yanı sıra harekate katılan ülkelerin bayraklarını da taşıma yetkisini haiz olacaktır. İngiliz delege Sir Gladweyn Jebb'in söylediklerine göre BM Bayrağı'nı kullanma yetkisi, hareket ve düşünce birliğini temsil etme hedefi gütmektedir. Kore Savaşı'nın başkomutanının belirlendiği bu önemli oturuma son verildikten sonra BM Genel Sekreteri Trygve Lie, Amerikan delegesi Austin'e Dr. Bunch'ın Filistin'de uzlaştırıcı iken kullandığı bayrağı vermiştir. Austin'e teslim edilen bu bayrağın ivedilikle General MacArthur'a gönderilmesi kararlaştırılmıştır.⁷⁵ Başkomutanlık görev ve yetkisini alan General MacArthur Kuzey Koreli istilacılara karşı askeri harekât yapmasını destekleyen BM üyesi devletlerden askeri yardım ile çeşitli malzemeler talep etmiştir. BM'deki resmi çevrelere göre General MacArthur, bilfiil savaş için asker ve malzeme, sivil halk için de ilaç ve gıda maddesi temin ederek gerekli olan ihtiyaçların karşılanması hususunda herhangi bir güçlük çekmeyecektir.⁷⁶

BM cephesinde bunlar yaşanırken 9 Temmuz'da Kore'deki Amerikan Karargahı'ndan Tokyo'ya telefonla bildirilen haberlere göre 8 Temmuz akşamından beri Kuzey ve Güney Koreliler arasında karşılıklı saldırılar gerçekleşmiştir. Bu saldırılar esnasında iki ihtiyat taburu kullanan Güney Koreliler, kendilerine karşı yapılan iki hücumu püskürtmeye, iki kez de karşı hücumla geçmeye muvaffak olmuşlardır. Güney Koreli kaynaklara göre karşılıklı olarak cereyan eden bu hücumlar esnasında çok sayıda Kuzeyli esir alınmıştır. Tokyo'ya gelen başka bir habere göre yine aynı gün iki motorlu Kuzey Kore uçakları Taegu'nun güney bölgesine sekiz bomba atmış ancak atılan bu bombalar patlamamıştır. Bu saldırı Kuzey Korelilerin üç günden beridir düzenledikleri ilk hava saldırısı olmuştur.⁷⁷ Öte yandan İngiltere'de haftada bir yayınlanan *Tribune* gazetesi 12 Temmuz'da cephede yaşanan gelişmeleri konu alan bir yazı yayınlamıştır. Savaşın geleceğine dair belirsizliklerin anlatıldığı yazıda özetle şu görüşlere yer verilmiştir: "*Kore'deki durum o kadar karışıktır ki, kati olarak bilinen bir şey varsa o da burada nelerin cereyan ettiğinin hiç kimse tarafından tam manasıyla bilinmemesidir. Fakat askeri sebebi ne olursa olsun Amerikalıların Kuzeylileri geri atma teşebbüsü tamamen meşrudur.*"⁷⁸

Temmuz ayının ortalarına gelindiğinde Kore'deki çatışmaların şiddetlendiği görülmektedir. Nitekim 16 Temmuz'da Tokyo'da bulunan Amerikan Hava Kuvvetleri Genel Karargahı'ndan bildirildiğine göre Müttefiklere ait uçaklar Seul civarında bulunan uluslararası nitelikteki Kimpo Havalimanı'nı bombalamışlardır. Bildiride söz konusu havalimanına 50 ton bomba atıldığı duyurulmuştur. Bombardıman sonucu 28 adet tank, 120 adet kamyon, 22 adet muhtelif nitelikte taşıt ve 22 adet de vagon ya kullanılamaz duruma getirilmiş ya da zarar görmüştür. 19 Temmuz'a gelindiğinde ise Kore'deki Amerikan kuvvetlerine iki tümen daha katılmıştır. Asker sayısı yaklaşık olarak 30.000 olan bu yeni birliklerin hemen düşmanla temasa geçeceği öngörülmektedir. Bu tümenlerden birisi II. Dünya Savaşı'nda büyük şöhret yapmış olan 2. Süvari Tümeni'dir.⁷⁹ Alınan onca tedbire ve Müttefik kuvvetlerin bütün çabalarına rağmen Kuzey Kore tankları 20 Temmuz günü öğleden sonra Taejon'a girmişler ve ilk olarak burada bulunan istasyonu zapt etmişlerdir. Amerikalılar kendilerinden sayıca üstün olan düşman kuvvetlerine karşı şehrin çeşitli kesimlerinde direnişe geçmişlerdir. Bu direniş esnasında da ilk kez olmak üzere yeni model bir füze atıcısı kullanmışlardır. Ayrıca işgal bölgesine yeni Amerikan birlikleri gönderilmeye başlanmıştır. Bu durum ne pahasına olursa olsun onların burayı savunma düşüncesinde olduğu şeklinde yorumlanmıştır.⁸⁰

Kore Cephesinde bunlar olurken İngiliz Parlamentosu'nda da konuya ilişkin çeşitli tartışmalar yaşanmıştır. Nitekim İngiltere Başbakanı Clement Attlee 20 Temmuz günü Avam Kamarası'nda son günlerde İngiltere ile SSCB arasında cereyan eden görüşmelere dair birtakım açıklamalarda bulunmuştur. Attlee konuşmasında BMGK'inde Kore meselesi hakkında müzakereler yürütülürken burada Sovyet temsilcinin olmadığını hatırlatmış ve konuya barışçı bir çözüm bulmak adına iki ülkenin doğrudan temas kurduğundan söz etmiştir.⁸¹ Ancak temmuz ayının ortaları geçilirken Batılı devletler Kore Savaşı'na son vermek için siyaset yerine silah kullanmaktan yana tavır almaya başlamışlardır. Konuya ilişkin olarak 22 Temmuz'da açıklama yapan Washington ve Londra, siyasi girişimlerden vazgeçtiklerini duyurmuşlardır. Bu bağlamda ABD Dışişleri Bakanı Dean Acheson, Kuzey Koreliler

⁷³ Yıldız, *age*, s. 82.

⁷⁴ *Kore'de Türk Muharebeleri*, ATESE Daire Başkanlığı Yayınları, Ankara 2015, s. 23.

⁷⁵ "Birleşmiş Milletler, Lake Success", *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950), s. 88-89.

⁷⁶ "Kore Meselesi, Lake Success", *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950), s. 94.

⁷⁷ "Kore Meselesi, Tokyo", *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950), s. 94.

⁷⁸ "Kore Meselesi, Londra", *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950), s. 95.

⁷⁹ "Kore Meselesi, Tokyo", *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950), s. 96.

⁸⁰ "Kore Meselesi, Kore'de Amerikan Cephesi", *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950), s. 98.

⁸¹ Gromyko'nun Dacid Kelly'ye Sovyet Hükümeti'nin bu meseleyi hal yolundaki arzusunu bildirdiği ve bu konuda bir teklif yapip yapmayacağını sorduğu, İngiliz Büyükelçisinin ise bu konuda İngiltere Hükümeti'nin kan akmasını durdurmak için Sovyetler Birliğinin Kuzey Koreliler üzerinde nüfuzunu kullanmasını arzu ettiği cevabını verdiği sanılmaktadır. "Kore Meselesi, Londra", *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950), s. 98.

AYIN TARİHİ DERGİSİ EKSENİNDE KORE SAVAŞI'NIN BAŞLAMASI VE İNCHON LİMANI ÇIKARMASI

kendi istekleri ile 38. Paralel Dairesinin kuzeyine çekilmedikleri taktirde Kore Savaşı'na son vermek için hiçbir teşebbüste bulunmayacaklarını söylemiştir. Aynı şekilde İngiltere Başbakanı Clement Attlee de İngiliz Hükümeti'nin Moskova ile müzakereler yürütmek suretiyle barışı temin etmeye çalışmaktan vazgeçtiğini bildirmiştir.⁸² Öte yandan MacArthur'un 24 Temmuz 1950 tarihinde Kore'deki vazifesine başlayıp emir-komutayı devralmasıyla beraber buradaki BM Komutanlığı aktif bir duruma gelmiştir.⁸³ Fakat BM Komutanlığı aktif duruma gelse bile Kore'de karşı taarruza geçmeye yetecek kadar askeri kuvvet toplanabilmesi için iki aylık bir zamanın gerekli olduğu düşünülmektedir. Bu yüzden o vakte kadar zaman kazanmak için yalnızca oyalanma ve eldeki kuvvetlerle savunulabilecek bir bölgeye planlı olarak çekilme görüşü üzerinde durulmaktadır.⁸⁴

Ayin Tarihi dergisi, 26 Temmuz 1950 tarihli ve Tokyo merkezli bir haberinde Amerika'ya ait F 80 tipi ve tepkili hava avcı uçaklarının tarihte ilk defa olmak üzere Kore'deki savaflara katıldığını yazmıştır. Yine aynı gün Tokyo'da bulunan ABD Genel Karargâhı, Kore Savaşı'nın başladığı tarihten beri ilk açıklamasını yaparak iki Güney Kore tümeni ile 25. Amerikan Piyade Tümeni'nin şimdilik Yongdong-Taeju-Pusan hattındaki cephede yarım daire biçiminde ve sağlam bir şekilde tutunduklarını duyurmuştur. Bundan başka düşman tarafından yapılan baskının Yongdong'un 20 km kuzeyindeki Şongsan üzerinde hissedildiği, Şongsan'ın da dün gece itibarı ile Kuzey Korelilerden alınamadığı bildirilmiştir.⁸⁵ Öte yandan ABD'li General MacArthur, BM Kuvvetleri'nin Başkomutanı sıfatıyla bazı incelemelerde bulunmak üzere savaş bölgesine gelmiştir. Yaptığı denetimlere ilişkin olarak 27 Temmuz'da birtakım değerlendirmelerde bulunan MacArthur, böylesi savaflarda muvaffakiyet ve muvaffakiyetsizliklerin doğal olduğunu kaydederek şunları söylemiştir: *"Düşman son üç hafta içerisinde büyük bir zafer şansını kaybetti şeklinde Başkan Truman'a verdiğim teminat teyit edilmiş durumdadır. Bu durum, uzun savaflar ve çok zorlu mücadeleler cereyan etmesizin zaferin hemen bizim olacağı anlamına gelmemektedir. Yani yeni başarısızlıklarımızın ve üzüntülerimizin olması tabiidir."* MacArthur açıklamalarını şu sözlerle bitirmiştir: *"Fakat nihai zaferden hayatımda hiçbir zaman şimdi olduğu kadar emin olmamıştım."*⁸⁶

5. Pusan Kıybaşı veya Köprübaşı Muharebeleri

Kuzey Kore askeri kuvvetleri, Temmuz 1950 sonlarında büyük bir gayret ve enerji sarfederek, zayıf durumdaki Güney Kore kuvvetleri ile benzer özelliklere sahip olan üç Amerikan tümenini Taegu-Masan hattının kuzeybatısında, Waegwon'a kadar Naktong Nehri'nin gerisine atmayı başarmışlardır.⁸⁷ Bu durum Pusan Köprübaşı mevziinin oluşmasına neden olmuştur. Kuzey Kore kuvvetleri, Güney Kore ve ABD kuvvetlerine karşı kazandığı bu ilk zaferini, eğitimli ve üstün kara kuvvetleri sayesinde başarmıştır.⁸⁸ Gelişmelere ilişkin olarak 28 Temmuz'da General MacArthur'un karargâhından resmi bir bildiri yayınlanmış ve Kuzey Kore birlikleri tarafından kuşatıldığı için ihtiyaçları havadan karşılanan 24. Piyade Alayı'nın bir bölüğü ile 6. Süvari Alayı'nın bir bölüğünün yoğun saldırılar sonucunda düşman kıskacından kurtulmak suretiyle kendi birliklerine katıldıkları duyurulmuştur. 30 Temmuz günü ise Amerikalılar, Komünistlerin Pusan'ın 80 km batısında bulunan Chinju'yu işgal etmek amacıyla yaptıkları tazyiki durdurarak Kore'nin güney sahili mücavirinde karşı taarruza geçmişlerdir. Diğer taraftan Batı Cephesi'ndeki ABD kuvvetlerinin yeni komutanı Tuğgeneral Jhon Church, birliklerinin Chinju'nun 8 ile 20 km batısında geniş bir halkayı muhafaza ettiklerini ve her ne pahasına olursa olsun burayı terk etmeyeceklerini ifade etmiştir. Kuzey Koreliler Chinju'yu ele geçirmek ve oradan da Amerikalıların yararlanabildikleri iyi durumdaki yegâne liman olan Pusan'a inmek üzere 30 Temmuz günü erken saatlerde Amerikan savunma hatlarında bir gedik açmaya yeltenmişlerdir.⁸⁹ Sonuç olarak ince Amerikan ve Güney Kore savunma hatları, Kuzey Kore Halk Ordusu'nun koordineli tank ve piyade saldırılarıyla kırılınca bir dizi moral bozucu geri çekilmeler meydana gelmiştir. Bu bağlamda komutası zor durumda olan General Walker de BM güçlerine 1 Ağustos'ta Pusan'a giden son doğal bariyer olan Naktong Nehri'nin arkasına çekilmelerini emretmiştir.⁹⁰ Amerikan ordu tarihçisi Roy Appleman, Naktong'u, Pusan çevresinin yaklaşık dörtte üçünü koruyan devasa bir hendek olarak tanımlamaktadır.⁹¹ Kuzey Koreliler, Kıybaşı Muharebeleri ile Güney Kore'nin ana limanı Pusan'ı işgal etmek suretiyle General Walker'in kuvvetlerini denize dökmeyi hedeflemişlerdir.⁹² Ancak Amerikalılar karşı saldırıya geçerek onları püskürtmüşlerdir.⁹³

General MacArthur'un karargâhı 31 Temmuz'da bir bildiri yayınlamış ve Taejon-Yongdong çevresinde ilerleyen Kuzey Kore askeri kuvvetlerinin Hongdong'un doğusundaki tepelik arazide bir gözlem noktası ele geçirdiklerini duyurmuştur. Ayrıca Yongdong taraflarında Amerikan kuvvetlerine karşı defalarca saldırılarda

⁸² "Kore Meselesi, Washington", *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950), s. 98.

⁸³ *Kore'de Türk Muharebeleri*, s. 23.

⁸⁴ Denizli, *age*, s. 29.

⁸⁵ "Kore Meselesi, Tokyo", *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950), s. 99-100.

⁸⁶ "Kore Meselesi, Tokyo", *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950), s. 100.

⁸⁷ Denizli, *age*, s. 33.

⁸⁸ Denizli, *age*, s. 33.

⁸⁹ "Kore Meselesi, Kore Cephesi", *Ayin Tarihi*, S. 200(1950), s. 101.

⁹⁰ Utz, *age*, s. 17.

⁹¹ David Halberstam, *The Coldest Winter, America and the Korean War*, Hyperion, New York 2007, s. 253.

⁹² Denizli, *age*, s. 34.

⁹³ "Kore Meselesi, Kore Cephesi", *Ayin Tarihi*, S. 200(1950), s. 101.

bulunan 19 Kuzey Kore tankından 13 tanesinin imha, üçünün de ağır bir şekilde tahrip edildiği bildirilmiştir. Aynı gün kamuoyuna bir açıklama yapan Güney Kore Cumhurbaşkanı Syangman Rhee ise Avusturalya ve İngiltere'den gelecek olan kara kuvvetleri ile başka ülkelerin göndereceği askeri birlikleri sabırsızlıkla beklediklerini söylemiştir.⁹⁴ Diğer taraftan temmuz ayının son günlerinde Kuzey Kore Ordusu'nun yeni taktikleri ortaya çıkmış ve asıl kuvvetler Teajon-Teagu-Pusan eksenine üzerine hücum ederken kalan bazı birlikler Güneybatı Kore'yi geçerek Chinju şehri üzerinden Pusan istikametine doğru harekete geçmişlerdir.⁹⁵ Bu bağlamda 31 Temmuz'da Batı Cephesinden yapılan bir açıklamada Pusan'ın 65 mil batısında yer alan ve hayati bir öneme sahip bulunan Chinju şehrinin Kuzey Koreliler tarafından işgal edildiği duyurulmuştur. Açıklamada ayrıca Amerikan birliklerinin Güneybatı Cephesi'nin bu kalesinden çekilirken birçok sokak savaşlarının meydana geldiği bilgisine yer verilmiştir. Bundan başka Chinju'dan geri çekilen Amerikan kuvvetlerinin kentin beş mil doğusunda yeni savunma hatları oluşturdukları ifade edilmiştir.⁹⁶ General MacArthur'un Tokyo'da bulunan genel karargahından 31 Temmuz'da yapılan son açıklamada ise Yongdok bölgesinde bulunan Üçüncü Güney Kore Tümeni'nin çok şiddetli topçu ateşi altında kaldığı fakat düşmanın bir taarruz harekâtına girişmediği bilgisine yer verilmiştir.⁹⁷

1950 yılının ağustos ayına çok hızlı bir giriş yapan Kuzey Kore Halk Ordusu ilk iki haftada dört büyük saldırı başlatmıştır.⁹⁸ Nitekim 4 Ağustos günü öğleden sonra MacArthur'un Tokyo'da bulunan karargâhından yayınlanan resmi tebliğ, cepheden gelen telgraflar ve Tokyo'daki askeri sözcünün beyanatlarına göre düşman Taegu'nun 10 km doğusuna kadar ilerlemiştir. Bu yüzden BM Kuvvetleri belirlenen süreler içerisinde Naktong Nehri gerisindeki hatlara çekilmişlerdir. Masan ve Pusan istikametinde Chinju'nun doğu taraflarında harekatta bulunan ve yeni takviyeler alan düşman kuvvetlerinin baskısı devam etmektedir.⁹⁹ Kuzey Kore'ye ait 4. ve 6. Tümenler tarafından Pusan'ın güney kıyıları boyunca başlatılan bu taarruzlar, 6 Ağustos 1950 tarihinde savunma mevzilerinde durdurulmuştur. Ardından da söz konusu birlikler, General Kean kumandasındaki 25. Amerikan Tümeni'nin şiddetli taarruzu sonucu geri püskürtülmüştür.¹⁰⁰ Donanma kruvazörleri ve muhripleri, kıyıya yakın saldırıları püskürtmeye yardımcı olmak için ateş desteği sağlamışlardır.¹⁰¹ Amerikan Piyadeleri ile Deniz Kuvvetlerine ait birlikler Komünistlerin öldürücü darbeleri altında 7 Ağustos'ta karşı bir taarruz başlatmışlar ve Chinju şehrine doğru ilerlemişlerdir. Fakat Komünist kuvvetleri güney sahilinde Masan'ın yaklaşık olarak 15 km güneydoğusunda yer alan tepelerden açtıkları topçu ateşi ile Amerikan birliklerinin ilerleyişini durdurmaya muvaffak olmuşlardır. Cepheden sabah saat beşte gönderilen bilgilere göre de Üçüncü Tugay'a mensup deniz piyadeleri ile 5. ve 35. Alaylara mensup savaş birlikleri, omuz omuza çarpışarak tepeleri işgal eden düşman kuvvetlerini oralardan atmaya çalışmışlardır. Bu mücadeleler uçaklar tarafından da desteklenmiştir.¹⁰² Kore'deki 8. Amerikan Ordusu Genel Karargâhı'ndan 8 Ağustos'ta yapılan bir açıklamada ise Kuzey Korelilerin Teagu'nun kuzeyindeki iki şehri zapt ettikleri yönündeki iddianın propagandadan başka bir şey olmadığı bilgisine yer verilmiştir. Zira Pyongyang Radyosu'nun iddiasına göre Teagu'nun 40 km kuzeyinde yer alan Kunwi ile 20 km daha kuzeydoğusunda bulunan Wisong şehirleri 7 Ağustos itibarıyla Kuzey Kore Birlikleri tarafından ele geçirilmiştir. Oysa 8. Amerikan Ordusu Genel Karargâhı'na gelen en son haberlerde, Kuzey Kore birliklerinin bu şehirleri ele geçirdiğine dair herhangi bir bilgi yer almamıştır.¹⁰³

Kore Cephesinde bu gelişmeler yaşanırken Londra'da yayınlanmakta olan *Daily Herald* gazetesi 8 Ağustos tarihli bir yazısında, savaşa dair Sovyet Rusya tarafından uluslararası kamuoyunda oluşturulmaya çalışılan bir algıyı gündemine taşımıştır. Gazete söz konusu yazısında, SSCB'nin BMGK delegesini kastederek "*Malik, Uzakdoğu meseleleri üzerinde Batılı ülkeler arasında mevcut ihtilafları istismar edebileceğini sanıyorsa yanıltıyor.*" demekte ve şunları ilave etmektedir: "*Evvela Kore meselesinde Batılı devletlerin politikaları tamamıyla birbirlerinin aynıdır. Bu politikanın esası, her ne pahasına olursa olsun Güney Kore'ye saldırın*

⁹⁴ "Kore Meselesi, Tokyo", *Ayın Tarihi*, S. 200(1950), s. 100-101.

⁹⁵ Yalta, *age*, s. 163.

⁹⁶ "Kore Meselesi, Batı Kore Cephesi", *Ayın Tarihi*, S. 200(1950), s. 101-102.

⁹⁷ "Kore Meselesi, Tokyo", *Ayın Tarihi*, S. 200(1950), s. 102.

⁹⁸ Utz, *age*, s. 17.

⁹⁹ General MacArthur'un karargâhından neşredilen bildirinin tam metni şu şekildedir: "Cepheden son gelen raporlar Chinju-Pusan kesimine yapılan tazyikte hiçbir gevşeme olmadığını kaydetmektedir. Düşman bu kesimde Amerikan kuvvetlerinin karşı taarruzları dolayısıyla ilerleme kaydedememektedir. Savaşlar Chinjun'un 32 km güneydoğusundan 24 km kuzeydoğusuna kadar uzanan bir kavis üzerinde bütün şiddetiyle devam etmektedir. Dün cereyan eden savaşlar sonunda 600 kadar düşman askerinin öldürüldüğü tahmin edilmektedir. Cephenin diğer kesimlerinde müttefik ve düşman keşif kollarının karşılıklı faaliyetlerinden başka savaşlar kaydedilmemiştir. Genel karargâha gelen haberler, Komünist kuvvetlerinin yığınak yaptıkları ve muhtemelen iki yeni tümenin güneyde savaş cephesine gönderildiği yolundadır. Yangdok civarında savaşlar düşman topçu ve hava toplarının kesif ateşi altında cereyan etmektedir. Yeni bir habere göre Sujeu ve Tanjon'un güneyinde görüldüğü bildirilen 45 tanklık bir düşman zırhlı kolunun hakikate evvelki muharebelerde bu kesimde imha edilen tankların enkazından ibaret olduğu öğrenilmiştir. "Kore Meselesi, Tokyo", *Ayın Tarihi*, S. 201 (1950), s. 106-107.

¹⁰⁰ Denizli, *age*, s. 34.

¹⁰¹ Utz, *age*, s. 17.

¹⁰² "Kore Meselesi, Tokyo", *Ayın Tarihi*, S. 201(1950), s. 107.

¹⁰³ "Kore Meselesi, Kore'deki Sekizinci Amerikan Ordusu Genel Karargâhı", *Ayın Tarihi*, 201(1950), s. 108.

AYIN TARİHİ DERGİSİ EKSENİNDE KORE SAVAŞI'NIN BAŞLAMASI VE İNCHON LİMANI ÇIKARMASI

mütecavizleri yenmektir. Diğer Uzakdoğu meselelerine gelince, burada da Batılılar arasındaki anlaşmazlıklar pek büyük değildir.”¹⁰⁴

Amerikalı General MacArthur'un Tokyo'da bulunan genel karargahından 12-13 Ağustos tarihlerinde yapılan açıklamalara bakılırsa Kore'deki çatışmaların hız kesmeden devam ettiği anlaşılmaktadır. 12 Ağustos'ta gemilerden havalanan uçakların General Kean komutasındaki Amerikan birliklerinin harekâtına destek verdikleri yönündeki haberler bu durumu doğrular niteliktedir. Habere göre bir düşman kafilesi, Kesong-Sachong yolu üzerinde ani bir saldırıya uğramış ve onlara ait çok sayıda taşıt tahrip edilmiştir. Bir Amerikan muhribi güney sahilinde bulunan Yos'u'da düşman topçu mevzilerini bombalamış ve çok iyi neticeler elde etmiştir. Doğu sahilinde bulunan deniz birlikleri Yongdok bölgesinde sahil yolunu bombalayan müttefik kuvvetlerini desteklemişlerdir. Müttefiklere ait avcı ve bombardıman uçakları altı düşman tankını imha etmişler ve 12 tanesine de ağır hasara uğratmışlardır. 13 Ağustos'ta yapılan açıklamaya bakıldığında da General Kean'ın savaş grubuna dahil deniz piyade birliklerinin Chinju'nun güneydoğusundaki sarp bölgelerde ilerlemeye devam ettikleri anlaşılmaktadır.¹⁰⁵ Öte yandan Waegwan'ın kuzeybatısında bir Güney Kore tümeninin işgal ettiği kesimde 16 Ağustos'ta çok şiddetli çatışmalar meydana gelmiştir. Tank ve topçunun himayesindeki Komünist kuvvetleri genellikle Chiangchon'dan güneye doğru giden yol boyunca 900 metre kadar ilerlemişlerdir. Durum gece sakin geçmiştir. Sabahleyin gelen haberler bu kesimde düşman baskısının nispeten hafiflediğini işaret etmektedir. Altıncı Güney Kore Tümenine ait kuvvetlerin sabah saatlerinde bildirdiklerine göre bu Tümen Kunwi'nin güneyindeki savunma hatları boyunca düşmanla temasını kaybetmiştir. Nisong'tan başlayan yol boyunca Birleşmiş Milletler Hava Kuvvetleri Komünistlere ağır kayıplar verdirmişlerdir.¹⁰⁶ Buna karşın Kuzey Kore'ye ait birlikler de 17 Ağustos itibarıyla Waegwan'ın 7-8 km kuzeyinde Naktong Nehri'ni geçmişlerdir.¹⁰⁷

Ağustos ayının sonlarına yaklaşıldığında Tokyo'da bulunan Amerikalı General George Stratemeyer savaşın gidişatına dair bir durum değerlendirmesi yapmıştır. Kore Savaşı'nın 60. günü münasebetiyle 26 Ağustos'ta yapılan bu açıklamaya göre Amerika Hava Kuvvetleri 58 uçağını kaybetmiştir. Bundan başka 26'sı ölü, 23'ü yaralı ve 45'i de kayıp olmak üzere toplam 95 kişiden oluşan bir zaiyat söz konusudur. Amerikalı General George Stratemeyer kendi sorumluluğunda olan uçaklara ait uçuş bilgilerini de paylaşmıştır. Buna göre emri altındaki uçakların toplam 20.559 uçuş yaparak 152 bin ton bomba, 10 milyon makineli tüfek mermisi ve 33.670 adet füze attıklarını ifade etmiştir. Verilen bilgiye göre Kuzey Kore'ye ait 72 uçak, 111 tank, 100'den fazla köprü, çok sayıda lokomotif, vagon, depo ve benzeri düşman unsurları da Amerikan uçakları tarafından imha edilmiştir. Burada zikredilen rakamlara, B29 Üstün Uçankalelerin imha ettiği Kuzey Kore'ye ait tesisler dahil değildir.¹⁰⁸ Hava taarruzları ile düşmana çok büyük kayıplar verilmiş olmasına rağmen bu kayıplar o dönemde Amerikan makamlarınca bildirilen düzeyde olamamıştır. Zira pilotların bildirdiği zaiyat ile gerçek zaiyat arasında bazen 1/30 oranında farkın olduğu tespit edilmiştir. Fakat şunu hatırdan çıkarmamak gerekir ki hava desteği olmasaydı BM'nin kara birliklerinin Kore'den püskürtülmesi kaçınılmazdı.¹⁰⁹

Kore meselesinin müzakere edildiği BMGK'nin toplantılarının 1950 yılının ağustos ayından itibaren halkın yoğun ilgisiyle karşılaştığı görülmektedir. Bu toplantılara ilginin artmasında SSCB'nin BMGK'ye yönelik olarak uygulamakta olduğu boykotu sona erdirmesi de çok etkili olmuştur. SSCB'nin boykotunun sebebi BM'de Çin'i komünist Mao Zedong değil de milliyetçi Chiang Kai-Şek'in temsil ediyor olmasıydı. Boykot, 1950 yılının ocak ayı başından, aynı yılın 1 Ağustos'una kadar devam etmiştir.¹¹⁰ Boykotun sonu yaklaştıkça SSCB'nin BMGK'de takip edeceği siyaset de merak konusu olmaya başlamıştır. Ancak Sovyet temsilci Güvenlik Konseyi'ne dönmeden önce ülkesinin takip edeceği siyaset konusunda hiçbir ipucu vermemiştir. BM kuralları gereğince yapılması planlanan bir toplantı için gündemin üç gün öncesinden üye devletlere bildirilmesi gerekmektedir. Oysa 1 Ağustos'ta yapılacak olan toplantının gündemi hususunda Sovyet temsilci Jakop Malik Konseyin diğer üyelerini

¹⁰⁴ “Kore Meselesi, Londra”, *Ayin Tarihi*, S. 201(1950), s. 108.

¹⁰⁵ General MacArthur'un Karargahı'ndan 13 Ağustos'ta yapılan açıklamanın tam metni şu şekildedir: General Kean'ın savaş grubuna dahil deniz piyade kuvvetleri Chinju'nun güneydoğusundaki sarp bölgede ilerlemelerine devam etmişlerdir. Bu birlikler Kosong-Sachon yolu üzerinde 25 motosiklet ve Rus modeli 44 cıp ele geçirdiklerini haber vermişlerdir. Bu kesimin kuzeyinde Kosong civarında düşmanın giriştiği küçük ölçüde bir hücum püskürtülmüştür. Doğu sahilinde Amerikan ve Güney Kore kuvvetleri Pohangdong bölgesinde şiddetli savaflara girişmişlerdir. Amerikan kuvvetleri bu şehir istikametinde hücumla geçerlerken Koreli unsurlar da Chidongni istikametindeki ilerlemelerine devam etmişler ve çok sayıda silah stokları ve taşıt vasıtaları ele geçirmişlerdir. Wocgwon'un güneyinde Amerikan Birinci Süvari Tümeni'ne mensup kuvvetler Naktong'u geçmeye muvaffak olan düşman gruplarını tahrip etmiş ve son 24 saat içinde 400'den fazla Kuzey Koreli öldürmüşlerdir. Daha ziyade Kuzeyliler Noksgdong'un güneybatısında tanklarla takviye edilmiş bir birliği nehirde geçirmeye teşebbüs etmişlerdir. Takviye hava kuvvetleri müşahade edilen 10 tanktan beşini tahrip etmişler, bu hücumu püskürtten kara kuvvetleri ise diğer ikisini hasara uğratarak bir tank ele geçirmişlerdir. Sekizinci Güney Kore Tümeni düşman hatlarına nüfuzla muvaffak olmuş ve sekiz havan topu ve mühim miktarda cephane ele geçirerek 50 kişi öldürmüş, 10 esir almıştır. Cephenin diğer bir noktasında Altıncı Güney Kore Tümeni aralarında üç subay bulunan 35 esir almıştır. 24. Amerikan Piyade Tümeni Changyong'un güneybatısında girişilen nehri geçme teşebbüsünü akim bırakmış ve Yongsan'ın güneydoğusunda iki yolu kapayan çetecilere karşı hücumla geçmiştir. “Kore Meselesi, Tokyo”, *Ayin Tarihi*, 201(1950), s. 108-109.

¹⁰⁶ “Kore Meselesi, Tokyo”, *Ayin Tarihi*, 201(1950), s. 109.

¹⁰⁷ “Kore Meselesi, Kore Cephesi”, *Ayin Tarihi*, 201(1950), s. 109.

¹⁰⁸ “Kore Meselesi, Tokyo”, *Ayin Tarihi*, 201(1950), s. 110.

¹⁰⁹ *Kore'de Cereyan Eden Muharebelerden Alınacak Dersler*, Genelkurmay ATESE Daire Başkanlığı Yayınları, Ankara 1979, s. 139.

¹¹⁰ Holcombe, *age*, s. 339.

herhangi bir şekilde bilgilendirmemiştir. Bu yüzden Batılı devletler Genel Sekreter Trygve Lie'ye müracaat ederek Malik'in 1 Ağustos'ta yapılacak olan toplantının gündemini bir an önce belirlemesini istemişlerdir. Genel Sekreter Trygve Lie de bu yöndeki talepleri SSCB yönetimine bildirmiş ancak herhangi bir cevap alamamıştır.¹¹¹ SSCB temsilcisinin yedi aylık bir boykotu müteakiben tekrar döndüğü GK'nin açış toplantısını izlemek üzere 20 bin kişi başvurmuş, bunların ancak 800'ü Konsey Salonu'nda yer bulabilmiştir. 1000 kadar meraklı kişi koridorlardaki hoparlör tavassutuyla müzakereleri dinlerken, bazı insanlar da toplantıları büyük bir salona yerleştirilmiş olan dev ekranlı televizyondan takip etmişlerdir.¹¹²

6. İnchon Limanı Çıkarması ve Seul'un Kurtarılması

BM Kuvvetleri Başkomutanı General MacArthur, Kore'de baştan sona kadar piyade savaşları ile uğraşmak yerine, stratejik öneme sahip hedefleri tespit ederek bunları imha etmeyi mümkün kılacak bazı hareketleri tercih etmek istemiş ve bu sebeple de 20 Temmuz 1950 tarihinde İnchon Limanı'na bir çıkarma yapmaya karar vermiştir.¹¹³ General MacArthur'un bu yöndeki planından haberdar edilen ortak genelkurmay başkanları, Uzak Doğu'daki tüm önemli deniz subayları, ordunun ezici bir bölümü, deniz ve amfibi uzmanları, konuya ilişkin olarak altı hafta süren sert ve tutkulu tartışmalarda bulunmuşlardır. Gelgitlerin, sahil eğimlerinin, boşaltma kapasitesinin, ateş destek planlarının her bir inceliğini deneyimleri sayesinde anlayan bu adamlar, MacArthur'un konseptini keskin bir profesyonel dikkatle incelemişler ve neredeyse oybirliğiyle karşı çıkmışlardır.¹¹⁴ Bundan başka ABD Savunma Bakanlığı Pentagon da MacArthur'a bir mesaj göndererek *"İnchon, çıkarma için en iyi yer değil. Fiziki problemler, doğal ve yapay sorunlar nelerse, hepsi İnchon'da mevcut."* diyerek onu kararından vazgeçirmeye çalışmıştır. II. Dünya Savaşı'nın usta çıkarma komutanı General MacArthur ise Pentagon'dan gelen bu mesaja: *"İnchon'u ileri sürdüğünüz olumsuzluklar için seçmeliyiz. 1759 Quebec Harekâtı olumsuzlukları nedeniyle seçilmiş ve başarılmıştır. İnchon için sıralanan bu olumsuzlukları düşman da bilmektedir. Bunun için Seul'da az kuvvet bulunuyor. Muhaberesi de kesintisiz işlemiyor. Buraya çıkmak sürpriz olur. Seul alınınca moral çöker. Bu nedenle burasını seçmeliyiz."* şeklinde cevap vermiştir.¹¹⁵ Kendisine yöneltilen bütün bu itirazlara ve eleştirilere rağmen General MacArthur, İnchon Limanı'na yapmayı düşündüğü çıkarmadan vazgeçmemiştir. Kara Kuvvetleri Kurmay Başkanı General Collins bu planın başarılı olmasından şüphelidir. Deniz Kuvvetlerine komuta edecek olan Amiral Dolye ise MacArthur'a *"Böyle bir harekât imkânsız değildir ancak ben tavsiye edemem."* demiştir. Piyade Generali Lemuel Shepherd de General MacArthur'a giderek çıkarmanın Seul'un güneyinde, Osan yakınlarından yapılmasını önermiştir. Ancak taşıdığı beş yıldızdan ve ABD'nin en iyi komutanı olarak ün yapmış olmasından cesaret alan General MacArthur, kararından dönmemiştir. Gerçi daha uygun çıkarma yerleri başka bölgelerde de mevcuttu fakat hiçbir düşmanın hayati önemi haiz sınır merkezine süratli bir şekilde darbe vurmaya İnchon kadar elverişli değildi. Bu yüzden General MacArthur, sorunu bir an önce intaç ettirebilmek için çeşitli riskleri göze almaktan çekinmemiştir. Washington'da bu savaşın bir an önce bitmesini isteyen Savunma Bakanı Johnson, MacArthur'a tam destek vermiştir.¹¹⁶

Dar ve küçük bir kanalla kıyıya varılabilen ve çamur sekileri ile dolu olan İnchon, aslına bakılırsa askeri planlamacılar açısından adeta bir karabasan gibiydi. Çok değişken bir gel-git hareketi olan İnchon Limanı'nın

¹¹¹ "Birleşmiş Milletler, Lake Success", *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950), s. 90.

¹¹² "Birleşmiş Milletler, Lake Success", *Ayin Tarihi*, S. 201 (1950), s. 94.

¹¹³ General MacArthur, daha temmuz ayının ilk haftasında Kurmay Başkanı General Almond'a Kore'nin batı sahillerine bir çıkarma yapmak için planlamaya başlaması konusunda talimat vermişti. MacArthur, hava ve deniz kuvvetlerinin üstünlüğünden ve deniz piyadesinin düşman sahillere çıkmadaki becerilerinden yararlanarak düşmanın gerisine vurmaya ve ikmal hatlarını keserek onu yok etmeyi planlamıştı. Bu planın uygulanması için hemen üç kuvvetin birlikte "Bluehearts" kapalı ismi altında bir hareketin çalışmalarına başlandı. General Almond başlangıçta Bluehearts hareketini 22 Temmuz için planlamıştı. Fakat Güney Kore cephesinin devamlı olarak çökmesiyle mevcut bütün kıtaların düşmanı durdurmak için kullanılması gerekince Bluehearts hareketinin hemen yapılmasından 10 Temmuz'da vazgeçmiştir. Bluehearts hareketinin birçok kez iptal edilmiş olmasına karşın MacArthur, savaşı sona erdirmek için en pratik yolun düşmanın kanatlarına ve yanlarına denizden dökmeden üstün olduğu tarafından en iyi bir şekilde yararlanmıştı. Uzakdoğu komutanlığındaki müşterek stratejik plan ve veri hareket grubu, temmuz ve ağustos ayında hazırladığı birçok planı bir kenara atmak zorunda kalmıştı. Çünkü Ford Lewis'ten gelen ikinci piyade tümeni Naktong'da cepheye sokulmuştu. MacArthur'un özellikle çıkarma hareketi için istemiş olduğu Deniz Piyade Tugayı, Sekizinci Ordunun durumunu kurtarmak amacıyla Kore Yarımadası'na sevk edilmişti Japonya'da yalnız Yedinci Tümen kalmıştı. Bu tümen de Kore'de muharebeye giren tümenlerin takviyesi için kuşa döndürülmüştü. General MacArthur, müşterek stratejik plan ve hareket grubu tarafından sunulan birçok plan içerisinde Pusan çemberindeki Sekizinci Ordunun taarruza geçmesiyle birlikte İnchon Limanı'na bir çıkarma yapılmasından ibaret olan 100-B rumuzlusunu beğendi. General MacArthur, bu limanı Kore'nin ikinci büyük limanı olduğundan, istihbarat raporlarına göre kuvvetli bir savunması bulunmadığından ve Güney Kore'deki işgal kuvvetlerinin beyni durumuna gelen Seul'a 30 km kadar mesafede bulunmasından dolayı seçmişti. Birleşmiş Milletler'in eline geçince Kuzey Kore birlikleri kuzeydeki ikmal üslerinden ayrılmış olacak ve tam anlamıyla bir çember içerisinde girecekti. Bu demiri tavında dövmeye konseptiydi ve başarılı olduğu takdirde saldırganlar tamamen yok edilecekti. Bununla beraber İnchon'a yaklaşmak pek de kolay görünmüyordu. Zira İnchon'la açık deniz arasında geniş çamur yatakları vardı. Ancak aralarında geçiş mümkündü. İnchon'da med ve cezir çok fazla oluyordu. Sular med esnasında 9,60 m yükseliyor cezirden ise normal seviyeden 15 m aşağıya düşüyordu. Çıkarma gemileri günün belirli saatlerinde limana yanaşabilirdi 1950 Eylül'ün ortalarında deniz piyadeleri İnchon'un etrafındaki 4,8 m yükseklikteki seddelere ancak akşama iki saat kalırken yanaşabiliyorlardı. *Kore'de Cereyan Eden Muharebelerden Alınacak Dersler*, s. 166-167.

¹¹⁴ *The Korean War Max Hastings*, Guild Publishing, London 1987, s. 116.

¹¹⁵ Yalta, age, s. 165.

¹¹⁶ *Kore'de Cereyan Eden*, s.167.

AYIN TARİHİ DERGİSİ EKSENİNDE KORE SAVAŞI'NIN BAŞLAMASI VE İNCHON LİMANI ÇIKARMASI

plajları da yok denecek kadar küçüktü. Çıkartmanın gece sular çekilince yapılması gerekiyordu ki bunun için de 1950 yılı sonbaharında biri 15 Eylül, biri 11 Ekim diğeri de 3 Kasım olmak üzere ancak üç gün elverişliydi. General MacArthur 15 Eylül'ü seçmiştir. Çünkü daha sonraki tarihler Kuzey Kore Ordusu'nun kıyı savunması için başladığı hazırlıkları tamamlamasına fırsat verebilirdi. Pusan Limanı'na kuş uçuşu olarak 300 km uzaklıktaki İnchon'a yapılacak olan çıkartmanın başarısı konusunda birtakım kuşkuları olsa da Pentagon, 28 Ağustos 1950 tarihinde MacArthur'a gerekli yasal izni vermiştir. Bu izin Kore Savaşı'nın birinci perdesinin kapanıp ikinci perdesinin açılması anlamına gelmektedir.¹¹⁷

Planlanan çıkarma, 10. Amerikan Kolordu Komutanı'nın emir ve komutası altında Japonya'da özel olarak hazırlanan önemli miktardaki askeri kuvvetlerle, 15 Eylül 1950 sabahı başlamıştır. İnchon Limanı çıkarmasına 1. Amerikan Deniz Tümeni, 7. Amerikan Piyade Tümeni ve Güney Kore'ye ait dört deniz taburu ile 17. Piyade Alayı katılmıştır. 10. Kolordu'nun birinci hedefi İnchon Limanı'na hâkim bir vaziyette olan Seul'un 32 km batısındaki küçük Wolmi Adası'nı ele geçirmek olmuştur. Söz konusu adanın zaptından sonra, İnchon Yarımadası'na karşı 1. Deniz Tümeni ve Güney Kore'ye ait dört deniz taburu ile harekete geçilmiştir. Böylece İnchon çıkarması 261 adet deniz vasıtası ile ve tam bir başarıyla yapılmıştır.¹¹⁸ Bu arada, Wolmi Adası'nın ele geçirilmesine yanıt olarak, Seul'daki düşman karargâhı tarafından, Suwon yakınlarındaki 70. Alaya ve Pusan çevresine yaklaşan 18. Tümen'e İnchon'a doğru ilerlemeleri emri verilmiştir. Ancak bu eylem gecikmiş, çünkü iki günlük bombardmana ve garnizon komutanının 13 Eylül'deki uyarısına rağmen, Kuzey Kore yetkilileri İnchon'un ana amfibi saldırısının yeri olduğuna inanmamışlardır. Zira BM aldatma operasyonlarının da etkisi ile çıkarma yerinin Kunsan olduğuna inanan Komünist komutanlar, iş işt en geçene kadar buraya odaklanmışlardır.¹¹⁹

Karaya çıkan BM Kuvvetleri'nin art arda gerçekleştirdikleri taarruzlar karşısında 18. Kuzey Kore Tümeni ile yerel düşman kuvvetleri önemli bir direnç gösterememiş ve bu yüzden de BM Kuvvetleri 17 Eylül'de Kimpo Havalimanı'nı ele geçirmişlerdir.¹²⁰ İnchon Limanı çıkarması ile Kuzey Kore Ordusu sadece inisiyatif ve birtakım avantajlarını kaybetmekle kalmamış aynı zamanda varlığını da kaybetme tehlikesiyle de karşı karşıya kalmıştır. Çünkü Komünist Çin veya SSCB'den etkili ve ivedi malzeme, silah ve asker yardımı almadıkları müddetçe BM Kuvvetleri'ne karşı koyamayacak kadar ağır hasara uğramışlardır.¹²¹ 19 Eylül 1950 tarihinde Amerikan 1. Deniz Tümeni'nin büyük bir kısmı ile iki Güney Kore taburu, Han Nehri'ni zorlamak suretiyle kuzeyden Seul'a doğru ilerlemişlerdir. Bu esnada 7. Piyade Tümeni ile 1. Deniz Tümeni'nin geri kalan kısmı şehre doğru güney ve batıdan bir kuşatma harekâtı yaparken, 17. Güney Kore Tümeni de cepheden taarruz etmiştir. Dolayısıyla Başkent Seul kurtarılcaya kadar 10 gün boyunca kanlı ve şiddetli muharebeler yaşanmıştır. Yaşanan çatışmaların ardından 28 Eylül 1950 tarihinde Seul alınmış ve bir gün sonra da Güney Kore Cumhurbaşkanı ile hükümeti başkent Seul'a girmişlerdir.¹²²

İnchon Limanı çıkarması ve sonrasında yaşanan gelişmeler Türk basınında geniş bir şekilde yer almıştır. Nitekim *Akşam* gazetesi 16 Eylül 1950 tarihli sayısında olayı "*Kore'de Müttefik Umumi Taarruzu Başarı ile Gelişiyor*" başlığı ile okuyucularına duyurmuştur. Haberin devamında Müttefik kuvvetlerin İnchon Limanı ve şehrini ele geçirdikten sonra Güney Kore'nin başkenti olan Seul'a doğru ilerledikleri bilgisine yer verilmiştir. Çıkarmadan önce hem denizden hem de havadan büyük bombardımanların yapıldığı ve Müttefiklerin İnchon Limanı'na yeni yeni takviye kuvvetler çıkardığı ifade edilmiştir. Yine Müttefik kuvvetler tarafından Kore'nin başka yerlerine de ek çıkarmalar yapıldığı ve Nagtunk Nehri boyunca taarruza geçildiği yazılmıştır.¹²³ Aynı gazete konuya ilişkin olarak yaşanan gelişmelere dikkat çekmek için bir gün sonraki sayısına "*Birleşmiş Milletler Kuvvetleri Seul'un Kenar Mahallelerine Girdiler*" şeklinde bir manşet atmıştır. Haberin ayrıntılarında, meydana gelen gelişmeleri yerinde görmek ve cepheyi teftiş etmek amacıyla Birleşmiş Milletler Kuvvetleri Başkomutanı General MacArthurun da Seul'un limanı durumundaki İnchon'a gittiği bilgisine yer verilmiştir. Ayrıca İnchon Limanı'nın tamamen BM Kuvvetleri'nin denetimine geçtiği, gemilerin buraya asker ve askeri malzeme çıkarmaya başladığı da duyurulmuştur.¹²⁴ İnchon Limanı çıkarması ve sonrasında yaşanan gelişmeleri 17 Eylül'de "*Kuzey Kore Kuvvetleri Geniş Bir Çembere Giriyor*" başlığı altında haberleştiren *Zafer* gazetesi ise BM Kuvvetleri'nin Seul'un dış mahallelerine kadar geldiğini yazmıştır. Haberin devamında ise büyük bir şaşkınlık içerisinde olan Komünistlerin savunmalarını teşkilatlandırmakta acizlik çektikleri ifade edilmiştir.¹²⁵ 17 Eylül tarihli *Son Posta* gazetesi ise aynı konuya ilişkin olarak "*Kore'de Kızılar Her yerde Bozgun Halinde Kaçıyor*" şeklinde bir manşet

¹¹⁷ Yalta, *age*, s. 167-168.

¹¹⁸ Denizli, *age*, s. 35.

¹¹⁹ Utz, *age*, s. 35.

¹²⁰ Denizli, *age*, s. 35.

¹²¹ Yalta, *age*, s. 167-168.

¹²² Denizli, *age*, s. 35.

¹²³ "Kore'de Müttefik Umumi Taarruzu Başarı ile Gelişiyor", *Akşam*, 16 Eylül 1950, s. 1-2.

¹²⁴ "Birleşmiş Milletler Kuvvetleri Seul'un Kenar Mahallelerine Girdiler", *Akşam*, 17 Eylül 1950, s.1.

¹²⁵ "Kuzey Kore Kuvvetleri Geniş Bir Çembere Giriyor" *Zafer*, 17 Eylül 1950, s.1.

kullanmıştır. Haberin devamında Seul'a giren Amerikalıların sokak çatışmaları ile karşılaştığı, ayrıca kuzeyde bütün cephe boyunca harekete geçen Müttefik kuvvetlerin de Kızılıarı geri attığı bilgisine yer verilmiştir.¹²⁶

İnchon Limanı çıkarması ile ilgili haberler *Ayin Tarihi* dergisinde ilk kez 17 Eylül 1950 tarihinden itibaren yer almaya başlamıştır. Dergi, 17 Eylül tarihini taşıyan Tokyo merkezli bir haberinde General MacArthur'un karargahından saat 06.35'te yayınlanan 453 numaralı bildiriye yer vermiştir. Söz konusu bildiride I. Amerikan Deniz Piyade Tümeni'nin İnchon bölgesinde kuvvetli bir köprübaşı kurmağa muvaffak olduğu ve şehri ele geçiren BM Kuvvetleri'nin düşman birliklerinin artıklarını temizlemeye devam ettiği bilgisine yer verilmiştir. Bildiride ayrıca Amerikan Deniz Piyadelerinin İnchon'un 6 mil kuzey ve doğusundaki bir noktaya kadar gelerek İnchon'u Seul'a bağlayan yol güzergahında kuvvetli mevziler inşa ettiği duyurulmuştur. Bundan başka kara kuvvetleri ile sıkı bir biçimde iş birliği yapan donanmaya bağlı uçakların da nakliye araçlarını makinalı tüfek ateşine tuttukları, sekiz tank ile 10 kamyonu tahrip ettikleri ve böylece düşmanın takviye birlikler getirmelerine mâni oldukları ifade edilmiştir.¹²⁷

18 Eylül tarihli ve Tokyo merkezli bir habere göre ise Amerikan Deniz Piyadeleri Seul'a 10 mil uzaklıktaki Kimpo Havaalanı'nı işgal ettikten ve Seul'u zapt etmek üzere Han Nehri'ne doğru ilerledikten yalnızca birkaç saat sonra, çıkarma tekneleriyle gelen 7. Amerikan Tümeni'ne ait birlikler İnchon'a çıkmışlardır. Ayrıca Güney Kore kıtaları da Taegu'nun kuzeydoğusundan Japon Denizi'ne kadar uzanan 45 millik bir cephede sabah saatleri itibarı ile genel taarruza geçmişler ve Pohang hariç olmak üzere bütün cephede iki buçuk ila dört km ilerlemişlerdir.¹²⁸ Aynı gün BM kıtaları tarafından ele geçirilen İnchon şehrinin Güney Koreli aç halkından binlerce kişi antrepolara koşmuşlar ve kendilerine ait olduğu halde Komünistler tarafından el konulduğunu söyledikleri pirinç çuvallarını götürmüşlerdir. Bu arda BM Kuvvetleri de savaş sırasında evini barkını kaybeden Korelilerin hayat şartlarını iyileştirmek için harekete geçmiştir. Bunun sağlamak amacıyla da mümkün olduğu kadar çabuk bir sivil idare tesis etme gayreti içerisinde girmiştir. Bu sayede şehirde hayat yavaş yavaş normale dönme eğilimine girmiştir. Öğretmenler de sınıflara asmak zorunda oldukları Stalin ile Kuzey Kore Lideri Kim İl Sun'un fotoğraflarını kaldırmaya başlamışlardır.¹²⁹

8. Ordu Komutanlığı'ndan 20 Eylül'de yapılan bir tebliğe göre 3. Güney Kore Tümeni tarafından işgal edilen Pohang şehrinde düşman kuvvetleri teşkilatlı bir savunmada bulunamamıştır.¹³⁰ MacArthur'un Tokyo'daki genel karargahından 21 Eylül'de yayınlanan tebliğde de bu gelişmelere paralel olarak Han Nehri'nin kuzey sahilindeki BM Kuvvetleri'nin Seul'a doğru ilerlemeye devam ettiği bilgisine yer verilmiştir.¹³¹ Birkaç gün evvel Tokyo'dan dönen Amerikan 1. Deniz Piyade Tümeni Komutanı General Shepherd ise 22 Eylül'de verdiği beyanatta Seul'ü temizlemek, yani şehre hakim olmak için bir haftalık zamana ihtiyaç olduğunu söylemiştir. General'e göre 3.000 Kuzey Koreli asker şehrin güneyindeki tepede bulunan Çin mabedinin granitten inşa edilmiş muazzam avlusunda toplanmış vaziyettedir. Bu yüzden de Seul'un alınması güçleşmektedir. Zira Amerikalılar Syngman Rhee Hükümeti'nin kolaylıkla yerleşmesini temin etmek için şehri olduğu gibi ele geçirmek istemektedir. Bu maksatla Pattons tipi ağır tanklar, Seul'un merkezine doğru ilerleyen iki bahriye silahendaz (deniz piyadesi) kolunun yardımına gitmişlerdir. Her iki silah kolunun da akşamüzeri şehrin merkezinde birleşmeleri beklenmektedir. Bahriye silahendazları Yongdungpo'nun güney dış mahallelerinde kuvvetli bir Komünist direnişini yarıdıktan sonra hücumu geçmişlerdir. Kore'deki basın muhabirlerinin bildirdiklerine göre, Komünistler

¹²⁶ "Kore'de Kızılar Her yerde Bozgun Halinde Kaçıyor", *Son Posta*, 17 Eylül 1950, s.1.

¹²⁷ "Kore Meselesi, Tokyo", *Ayin Tarihi*, S. 202(1950), s. 55-56.

¹²⁸ "Kore Meselesi, Tokyo", *Ayin Tarihi*, S. 202(1950), s. 56.

¹²⁹ "Kore Meselesi, İnchon", *Ayin Tarihi*, S. 202(1950), s. 56.

¹³⁰ Bu bağlamda Güney Kore 1. Tümeni Birlikleri halen Kunvi'ye 7 km mesafededir. Bu tümene mensup diğer birlikler Tabudang'a varmışlardır. 2. Tümen bölgesinde Amerikan kuvvetleri düşmanın şiddetli mukavemetine rağmen Yongsan'ın 8 km batısında bulunan bir tepayı ele geçirmişler ve güneybatıya doğru 6 km ilerlemişlerdir. Naktong üzerinde ve Şogy'nin doğusundaki Amerikan köprübaşı şimdi 3 km derinliğine varmıştır. Daha güneyde bulunan ikinci köprübaşı takriben bir km derinliktedir. 25. Amerikan Tümeni bölgesinde düşman mukavemeti sertleşmektedir. Amerikan birlikleri Şungamni civarına varmışlardır. Güney cemahta alev makineleri kullanan Müttefik birlikleri, Kuzey Korelilerin çetin mukavemetine rağmen 1.500 metre ilerlemişlerdir. "Kore Meselesi, Kore Cephesi", *Ayin Tarihi*, S. 202(1950), s. 57-58.

¹³¹ MacArthur'un 474 numaralı tebliğinde şunlar bildirilmektedir: BM kuvvetleri Han Nehrinin kuzey sahilinde Seul'a doğru ilerlemeye devam etmişlerdir. Komünistler Han Nehri'nin güneyinde I. Deniz Piyade Tümeni birliklerine karşı dün tank ve piyadelerle iki karşı hücumda bulunmuşlardır. Şiddetli topçu ateşiyle desteklenen bu taarruzlar BM Kuvvetleri'nin Kuzey Korelilerin ulaştırma yollarını kesmesini önlemek gayesi güdüyordu. Her iki taarruz da püskürtülmüş ve tahminen 300 düşman öldürülmüş, 200 esir alınmış, 4 tank ve 3 uçaksavar topu tahrip edilmiştir. I. Piyade Tümenine mensup birlikler dün sabah düşmanın bir karşı hücumunu püskürtmüş ve kuzeye doğru ilerleyerek Waegwan bölgesinde önemli bir tepayı ele geçirmişlerdir. Diğer birlikler şiddetli topçu ateşi ve havan ateşi karşısında iki millik bir kazanç kaydetmişlerdir. Kuzey Naktong köprübaşı bölgesinde 25. Amerikan Tümenine mensup birlikler 3-5 mil ilerlemişlerdir. Bu Tümene mensup diğer birlikler 9 tank ile 20 tanksavar topu ile geçirmişler ve Taego Waegwan yolunu temizleyerek Waegwan'ı üç mil kadar kuzeyindeki mevzilere taarruzlarına devam etmişlerdir. Öte yandan Kore'de İnchon ve Seul'a yapılan çıkarmanın başında bulunan General MacArthur dün gece Tokyo'ya dönmüştür. BM Kuvvetleri Başkomutanı saat 13.00'te Kimpo Havaalanı'ndan Costellation tipinde yeni uçağı "Scap" ile Tokyo'ya hareket etmiştir. MacArthur Tokyo'ya gitmeden evvel Nakton Nehri cephesi ve Güneyde Taegu cephesi üzerinde bir uçuş yapmıştır. Ayrıca Amerikan Deniz Piyadesi de bu akşam ağır tankların himayesinde ateşler içinde yanan dış mahallelerinden Seul'a karşı hücumu başlamıştır. Sokak muharebelerine hazırlananlar olsa da Komünistlerin Seul'un müdafaasına fazla gayret sarfetmeyecekleri anlaşılmaktadır. Amerikan kuvvetleri teker teker ileri mevzileri işgale çalışmaktadır. Pusan Radyosuna göre çarpışmalar elan Yeni Seul şehrinin beton binaları arasında cereyan etmektedir. "Kore Meselesi, Tokyo", *Ayin Tarihi*, S. 202(1950), s. 58.

AYIN TARİHİ DERGİSİ EKSENİNDE KORE SAVAŞI'NIN BAŞLAMASI VE İNCHON LİMANI ÇIKARMASI

Seul'da çok şiddetli bir direniş sergilemektedirler. Bu yüzden şehrin BM Kuvvetleri'nin eline geçmesi ancak çok şiddetli savaşların sonucunda mümkün olabilecektir.¹³²

23 Eylül tarihli ve İnchon merkezli bir haberde ise Amerikan Deniz Piyade Kuvvetleri'nin dün akşam saatleri itibarı ile kuzeybatı istikametinden Seul'un kenar mahallelerine girdikleri ve Dukson Sarayı'na sadece üç km mesafede oldukları ifade edilmiştir. Haberde, şehrin tam ortasında yer alan bu binada savaşın patlak verdiği 25 Haziran'a kadar BM Kore Komisyonu bürolarının faaliyette bulunduğu bilgisine yer verilmiştir. Haberin devamında Seul'un hem kuzeybatı hem de güneybatı mahallelerinin alevler içerisinde kaldığı, deniz uçakları ve topçu ateşi marifeti ile özellikle işçilerin yaşadığı kesimlerde düşman direnişinin kırılmaya çalışıldığı anlatılmıştır. Büyük hükümet binalarının bulunmadığı bu kenar mahallelerde halk, Seul'u terk ederek şehrin arkasındaki tepelik bölgelere çekilmiş ve savaşın sonucunu beklemeye koyulmuştur. Han Nehri'nin geçilmesi hususunda başkentin güneybatısında birtakım güçlüklerle karşılaşmakta olup Yongdongpo'yu işgal eden Amerikan Deniz Piyadelerine karşı da şiddetli bir mukavemet söz konusudur.¹³³ Düşmanın mukavemeti 24 Eylül'de de devam etmiştir. Nitekim Seul'a doğru ilerlemekte olan Amerikan Deniz Piyadeleri, 1. Tümen Birlikleri ile ona destek veren Güney Koreliler büyük bir direnişle karşılaşmışlardır. Aynı gün General MacArthur'un genel karargahından yapılan 400 numaralı tebliğde İnchon-Seul bölgesindeki Bahriye Piyadeleri 1. Tümen Birlikleri'nin Han Nehri'nin kuzey tarafına ve Seul istikametine doğru hareketlerine devam ettikleri ifade edilmiştir.¹³⁴ Öğleden sonra Tokyo'daki BM Genel Karargahı'ndan yayınlanan 490 numaralı tebliğde ise İnchon şehrinin yönetiminin Amerikalılar tarafından Güney Kore sivil hükümetine devredildiği ve Cumhurbaşkanı Syngman Rhee tarafından tayin edilen Belediye Başkanı Kanghae Seung'un görevine başladığı duyurulmuştur.¹³⁵

Seul'u ele geçirmek için yaklaşık 10 gündür adım adım ilerleyen Amerikan Deniz Piyadeleri de 25 Eylül itibarı ile merkezde yer alan saraya kadar ulaşmışlardır. Deniz Piyadeleri bir taraftan kent merkezine doğru ilerlerken diğer taraftan da başka birlikler Han Nehri'ni geçerek Seul'a güneyden girmektedir. Bu arada Güney Koreli askerler de özellikle devlet dairelerini Komünistlerden temizlemekte ve çok sayıda esir almaktadır. Bugün alınan esirler arasında belden yukarısı çıplak iki de kadın bulunmaktadır.¹³⁶ 26 Eylül günü Tokyo'daki BM Karargahı'ndan yapılan açıklamada Seul'un alındığı bildirilmekte ve Güney Kore Cumhuriyeti'nin başkenti yeniden BM Kuvvetleri'nin elindedir denilmektedir. Son olarak Güney Kore Ordusu'nun 17. Alayı ile 7. ve 1. Amerikan Deniz Piyadesi tümenlerine bağlı birliklerden oluşan kuvvetlerin şehrin kuşatmasını ve işgalini tamamladıkları duyurulmuştur.¹³⁷ Yaşanan gelişmeler üzerine BM Kore Kuvvetleri Başkomutanı General MacArthur, Seul'u Cumhurbaşkanı Syngman Rhee'ye teslim etmek amacıyla 28 Eylül akşamı şehre gelmiştir.¹³⁸ 29 Eylül günü de Güney Kore Cumhurbaşkanı Syngman Rhee ve hükümeti Seul'a taşınmıştır.¹³⁹

1950 yılının eylül ayında sadece cephede değil aynı zamanda diplomatik alanda da birtakım gelişmeler yaşanmıştır. Nitekim İngiltere, eylül ayı itibarı ile BMGK'nin dönem başkanlığını SSCB'den devralmıştır. 1 Eylül 1950 tarihinde ve saat 19.15'te İngiltere temsilcisi Sir Gladwyn Jebb başkanlığında toplanan GK'ne SSCB temsilcisi Jakop Malik de katılmıştır. GK söz konusu toplantısında, Kore Savaşı, Çin'in bombalanması ve Formosa konularını içeren gündemi değerlendirmiştir. Oturuma başkanlık eden Sir Gladwyn Jebb, Güney Kore temsilcisini görüşmelere katılmaya davet edince, SSCB delegesi Jakop Malik anında tepki göstermiş ve bu durumun hukuka aykırı olduğunu söylemiştir. İhtilaflı bir konunun görüşüldüğünü hatırlatan Malik, bu durumda Kuzey Kore temsilcisinin de davet edilmesi gerektiğini savunmuştur.¹⁴⁰

Kore Savaşı'nın Amerikan iç kamuoyuna etkileri konusunda eylül ayında Dışişleri Bakanlığına bir rapor gönderen Türkiye'nin Washington Büyükelçiliği, Amerikan toplumunun söz konusu savaşta kendi devletlerini sonuna kadar destekleme azminde olduklarını fakat Kore macerasının yarattığı iç çekişmelerin kasım ayında

¹³² "Kore Meselesi, Tokyo", *Ayin Tarihi*, S. 202(1950), s. 58-59.

¹³³ "Kore Meselesi, İnchon", *Ayin Tarihi*, S. 202(1950), s. 60

¹³⁴ Silahendazların başka birlikleri de ileri hareketlerine devam ederek Han'ın güney sahiline ve Yongdongpo'nun doğusuna varmışlardır. 7. Amerikan Tümeni Birlikleri Seul'un güney bölgesinde kayda değer arazi kazançlarında bulunmuşlardır. Bu tümene mensup diğer birlikler Suwon'un güneyine doğru ilerlemişler, emniyetlerini sağlamışlar ve Osani'ye keşif kolları göndermişlerdir. Amerikan Birinci Süvari Tümeni Birliği 40 km kadar ilerleyişte bulunmuş, Naktong Nehri'ni aşmış ve Songju'yu zapt etmiştir. Amerikan 25. Tümen Birlikleri Naegvan'ın batısında ileri hareketine devam ederek Kumşon varoşlarına varmışlardır. Naegvan'ın güneybatısında I. Amerikan Tümeni ile iş birliğinde bulunan İngiliz birlikleri taarruza devam etmişlerdir. II. Amerikan Tümeni birlikleri 8 km kadar ilerleyiş kaydetmişlerdir. Yine bu tümene mensup başka birlikler Songye batısında mühim ilerlemelerde bulunmuşlar ve Hyopşon kesimine varmışlardır. Düşmanın 25. Amerikan Tümeni birliklerine karşı yaptığı arşı taarruz püskürtülmüştür. Bu birlikler Şinju istikametinde ilerlemelerine devam etmiş ve 7 km ilerlemişlerdir. Bu birliğin ileri unsurları 20km ilerleyerek Kosong'u zapt etmiş ve batıya doğru ilerlemesine devam etmiştir. II. Güney Kore Tümeni birlikleri kuzey istikametindeki ilerleyişine devamla İnşong'u işgal etmiş ve hafif bir mukavemetle karşılanmıştır. I. Güney Kore Birlikleri Şonga bölgesine varmışlar ve diğer birlikler Kigye'nin kuzey ve kuzeydoğusuna doğru ilerlemişlerdir. "Kore Meselesi, Tokyo", *Ayin Tarihi*, S. 202(1950), s. 60-61.

¹³⁵ "Kore Meselesi, Tokyo", *Ayin Tarihi*, S. 202(1950), s. 60-61.

¹³⁶ "Kore Meselesi, Seul", *Ayin Tarihi*, S. 202(1950), s. 62.

¹³⁷ "Kore Meselesi, Tokyo", *Ayin Tarihi*, S. 202(1950), s. 62.

¹³⁸ "Kore Meselesi, Seul", *Ayin Tarihi*, S. 202(1950), s. 62-63.

¹³⁹ Denizli, *age*, s. 35.

¹⁴⁰ "Birleşmiş Milletler, Lake Success", *Ayin Tarihi*, S. 202(1950), s. 38.

yapılacak olan başkanlık seçimlerine kadar devam edeceğini öngördüklerini bildirmiştir. 9 Eylül 1950 tarihinde kaleme alınan söz konusu raporda, şu an iktidarda olan Demokratların aslında ülkenin başta işsizlik olmak üzere pek çok sorununu çözdüğü, savaş olmasa tekrar iktidara gelmelerinin kesin olduğu ancak Kore macerasının durumu tersine çevirdiği görüşü paylaşılmıştır. Savaşın patlak vermesinden bu yana gerek ABD Dışişleri Bakanlığı gerekse de Savunma Bakanlığı'nın ortaya koyduğu basiretsizlik sebebiyle hükümetin ağır bir eleştiriye tutulduğunun yazıldığı raporda, özetle kasım ayında yapılacak seçimlerde Cumhuriyetçilerin iktidara geleceği görüşü paylaşılmıştır.¹⁴¹ Yine aynı ayın ikinci yarısında Türkiye'nin Bükreş Büyükelçiliğinden gelen haftalık basın raporunda, Romanya gazetelerinde daha çok Kuzey Korelilerin kazandığı zaferlere yer verildiği, mağlubiyetlerden ise hiçbir şekilde bahsedilmediği ifade edilmektedir. Buna örnek olarak da Müttefikler tarafından başarı ile gerçekleştirilen İnchon Limanı çıkarmasına basında yer verilmemesi gösterilmiştir. Büyükelçilik yazısında, buna rağmen evlerinde gizlice Batı radyolarını dinleyenlerin her şeyden haberdar olduğu da yazılmıştır.¹⁴²

SONUÇ

Bu çalışmada Kore Savaşı'nın başlaması ve İnchon Limanı çıkarması *Ayın Tarihi* dergisi ekseninde araştırılmıştır. 25 Haziran 1950 tarihinde Kuzey Kore askerlerinin, Güney Kore ile olan sınırı belirleyen 38. Paralel Dairesi'ni geçmesiyle patlak veren Kore Savaşı, Soğuk Savaş Dönemi'nin uluslararası boyuttaki ilk sıcak savaşı olması bakımından oldukça önemlidir. II. Dünya Savaşı sonrasında iki ayrı yönetim bölgesine ayrılan Kore'de görünürde barışı getirecek ve birleşmeyi sağlayacak çeşitli adımlar BM şemsiyesi altında atılmaya çalışılsa da gerçekte burası SSCB ile ABD arasında tam bir güç gösterisine sahne olmaktadır. II. Dünya Savaşı'nın ortaya koyduğu büyük yıkım ve acılardan ders alınarak kurulan Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın uluslararası barışı koruyabilme yeteneği de ilk kez burada test edilmiş olacaktı. Bu bağlamda Kuzey Kore askerlerinin Kuzey ve Güney Kore sınırını oluşturan 38. Paralel Dairesi'ni geçmesiyle başlayan savaş, başta ABD ve müttefikleri olmak üzere bütün dünyada büyük bir korku ve endişeye yol açmıştır.

ABD eksenli Batı dünyası, yaşanan gelişmelerin ardında SSCB'yi görmekte ve bu olayı Uzak Doğu'da komünizmin yayılma çabaları olarak algılamaktaydı. ABD'deki resmi çevreler de benzer bir görüşe sahip olup Kore'ye komünizmi yaymaya çalışan SSCB'nin gerçek niyetinin ABD'yi sadece Kore'den değil aynı zamanda Japonya'dan da atmak olduğunu düşünmekteydi. Bu yüzden olaya ilk ciddi tepki işgale uğrayan Güney Kore'den sonra ABD'den gelmiştir. Başlangıçta kısa bir şaşkınlık geçiren ABD, yayılmacı olarak nitelendirdiği SSCB, Çin Halk Cumhuriyeti ve Kuzey Kore'ye karşı BM Teşkilatı'nı harekete geçirmek suretiyle kendi öncülüğünde uluslararası bir koalisyon kurulmasını sağlamıştır. Böylece ABD, bir taraftan ileride gerçekleşmesi kuvvetle muhtemel askeri bir operasyona yasal zemin hazırlarken diğer taraftan da müttefiklerinin somut desteğini almaya çalışmıştır. Yaşanan gelişmeler karşısında ilk günden beri toplantı üstüne toplantı gerçekleştiren BM Güvenlik Konseyi de 7 Temmuz 1950 tarih ve 476 sayılı kararı ile Güney Kore'deki Komünist işgaline son vermek için ABD öncülüğünde "*Birleşmiş Milletler Komutanlığı*" kurulmasını kararlaştırmıştır. Komünizmin yayılması olarak algılanan bu olay karşısında ABD'nin kendisine müttefikler bulması çok da zor olmamıştır. Zira "*Birleşik Komuta Başkanlığı*"nı Amerikalı General MacArthur'un üstlendiği bu büyük organizasyona ABD'den başka 15 ülke asker, 40'tan fazla ülke de malzeme yardımı sağlamayı taahhüt etmiştir. Bu durum o günün konjonktürel şartları dikkate alındığında komünizmin yayılması karşısında duyulan tepki ve endişenin bir göstergesi olarak kabul dileyebilir.

Savaşın patlak vermesinin hemen ardından Kore Yarımadası'nın en güney ucunda bulunan liman şehri Pusan'a kadar yayılan SSCB ve Komünist Çin destekli Kuzey Kore güçlerinin buralardan sökülüp atılması hususu oldukça zorlu bir planlama süreci gerektirmiştir. 1950 yılı temmuz ayı ortalarında başlayan bu süreçte ABD'nin Uzak Doğu Komutanı ve aynı zamanda BM Kuvvetleri Birleşik Komuta Başkanı General MacArthur'un harekate dair tercihleri en temel belirleyici olmuştur. Zira o, Kore Yarımadası'nın neredeyse tamamına yayılan işgal kuvvetlerine karşı ileri bir harekât başlatılabilmesi için Seul'un yaklaşık olarak 30 km batısında bulunan İnchon Limanı'na bir çıkarma gerçekleştirmek istemiştir. Gerek yaşanan gelgitler ve gerekse sahilin darlığı gibi birtakım olumsuz şartlar nedeniyle İnchon Limanı'nın böyle bir çıkarma için elverişli olmaması hem ABD'de hem de Müttefik Devletlerin askeri çevrelerinde eleştiri oklarının General MacArthur'a yönelmesine neden olmuştur. Özellikle ABD'li askeri çevrelerin tüm karşı çıkmalarına ve olası risklerin büyüklüğünden söz etmelerine rağmen General MacArthur kararında ısrar ederek gerekli yasal izinleri almayı başarmıştır.

15 Eylül'de başarıyla gerçekleştirilen İnchon Limanı çıkarması, hiç şüphe yok ki Kore Savaşı'nın en önemli dönüm noktalarından biri olmuştur. Söz konusu çıkarma ile Kuzey Kore birliklerini geri çekilmeye zorlamak isteyen General MacArthur aslında bir bakıma yok olma riskini göze almıştır. İnchon'dan ilerleyerek öncelikle yakınlarda bulunan uluslararası Kimpo Havalimanı'nı, ardından da Güney Kore'nin başkenti Seul'u ele geçirmek isteyen General için bu hedef hiç de kolay olmamıştır. Zira yeri ve zamanını tam olarak kestiremeseler de böyle bir çıkarmanın yapılabileceğini öngören Kuzey Koreli yetkililer, başkent Seul ve çevresi başta olmak üzere

¹⁴¹ Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivi; Kore Harbi Koleksiyonu, Kutu: 22242, Gömlek: 97814, Sıra:2.

¹⁴² Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivi; Kore Harbi Koleksiyonu, Kutu: 39439, Gömlek: 160035, Sıra:36.

AYIN TARİHİ DERGİSİ EKSENİNDE KORE SAVAŞI'NIN BAŞLAMASI VE İNCHON LİMANI ÇIKARMASI

Yarımada'nın güney ve batı kesimlerinde çok güçlü savunma tedbirleri almışlardır. Bu yüzden ABD öncülüğündeki Müttefik Kuvvetler her ne kadar da İnchon Limanı'na başarılı bir çıkarma gerçekleştirdiler de Seul'a kadar ilerleyip buraları düşman işgalinden temizlemek iki haftaya yakın bir zaman almıştır. Seul'un alınmasının en önemli sonuçlarından birisi hiç şüphe yok ki psikolojik alanda olmuştur. Başta Güney Koreliler olmak üzere müttefik saflarında oldukça motive edici bir etki yaratan bu harekât, karşı tarafın moral ve motivasyon değerlerinde bir o kadar yıkıcı sonuçlar doğurmuştur. İnchon Limanı çıkarması ve ardından Seul'un kurtarılması, SSCB ve Komünist Çin tarafından desteklenen Kuzey Kore askeri güçlerinin 38. Paralel Dairesinin kuzeyine kadar çekilmesinin başlangıcı olmuştur.

Son olarak yapılan bu çalışma ile Kore Savaşı'nın başlaması ve İnchon Limanı çıkarması hususunda alan yazında var olduğu düşünülen bir boşluk doldurulmak istenmiştir. Zira yapılan literatür taramasında Kore Savaşı'na ilişkin birçok çalışmanın yapıldığı görülmüş ancak Kore Savaşı'nın başlaması ve İnchon Limanı çıkarması konusunu *Ayin Tarihi* dergisi ekseninde ele alan bir araştırmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla yapılan bu çalışmanın aynı konuda yapılacak başka araştırmalara da ışık tutacağı düşünülmektedir.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

In this study, the beginning of the Korean War and the Inchon Port landing were investigated in the context of the *Ayin Tarihi* journal. The Korean Peninsula, which is located in one of the most strategic points of the Asian continent in terms of its geographical location and geopolitical importance, has been subject to invasion and occupation by various states throughout history. The Korean Peninsula, which was a Japanese colony from the beginning of the 20th century until the end of World War II, was divided into two separate administrative regions, North and South Korea, by the USA and the USSR based on the 38th Parallel Circle after this war. Thus, in Korea, which was effectively divided after World War II, the north side of the 38th parallel came under the control of the USSR and the south side came under the control of the USA. While the states in question were seemingly trying to reunite the Peninsula until the outbreak of the Korean War on June 25, 1950, they actually tried to make their own ideologies and interests effective throughout the Peninsula.

Methodology

In the research conducted, it was seen that many studies had been conducted on the Korean War, but no study was found which explained the Inchon Harbor Landing, one of the important stages of the Korean War, in the context of *Ayin Tarihi* journal. For this study, in which the document review method was used; the relevant literature was first scanned. Then, the relevant issues of *Ayin Tarihi* journal, which was determined to be the main source for the study, in the Turkish Historical Society Digital Archives were reached. In addition, the Korean War Collection of the Turkish Diplomatic Archives of the Ministry of Foreign Affairs, which was also in the digital archive of the State Archives Presidency, was used. In addition, the digital archives of various newspapers published at that time, especially *Akşam* and *Zafer* newspapers, were used.

Results and Conclusion

While the states in question were apparently trying to reunite the Peninsula until the Korean War broke out on June 25, 1950, they actually aimed to make their own ideologies and interests effective throughout the Peninsula. Therefore, the so-called efforts made in this regard served to formalize and deepen the division rather than to unite the Peninsula. There is no doubt that the geographical location and geopolitical importance of the Korean Peninsula have a great impact on the developments that have taken place. The Korean Peninsula acts as a springboard for those who want to set foot on the Asian continent from the east. The location of the Korean Peninsula, which is the cockpit of Asia, contains both advantages and threats for it. Having had to face the traps set against it by its geographical location in almost every period of history, the Korean Peninsula entered the second half of the 20th century in this way.

The occupation of South Korean territory by North Korean soldiers on June 25, 1950 was perceived as the spread of communism in the "Bipolar World" of that time and had a very wide repercussion. This incident was also the first hot conflict of the "Cold War Period" that emerged after World War II. The USA immediately brought the United Nations Organization into play and ensured the establishment of an international military coalition under its own leadership against the USSR, the People's Republic of China and North Korea, which it portrayed as expansionists. Thus, it also prepared the legal basis for military operations that would be undertaken against North Korea and its allies in the future.

The United Nations Security Council, which held its first meeting on June 25, when the war broke out, met frequently with the same agenda after this. The Council, with a decision taken on July 7, 1950, united the United Nations Armed Forces fighting in Korea under a single command. Based on this decision of the UNSC, a United Nations Command was established under the leadership of the USA. In line with this decision of the 476th meeting of the Security Council held on July 7, 1950, US President Truman appointed General MacArthur as the “Chief of the Unified Command”. In accordance with the founding purpose and spirit of the UN, efforts were made to ensure that many countries contributed to the UN Peace Force in Korea, but the peace force in question was largely composed of American armed forces. After the USA, the largest contributions were made by England and Turkey. When MacArthur, the Commander-in-Chief of the US Far East Forces, assumed office as the Commander-in-Chief of the UN Forces in Korea on July 8, 1950, based on the decision and request of the UNSC, South Korea transferred all of its military units to the UN command as of July 15. With MacArthur assuming command in Korea on July 24, 1950, the UN Command there became active.

The North Korean Army, which displayed a strong performance with the material and moral support of the USSR and China in July and August 1950, approached the port city of Pusan in the southernmost part of the Peninsula. In this respect, the battles in July and August took place mostly in the half-ring in the north-northeast and northwestern parts of Pusan. The main goal of these battles that took place here was to defeat the UN forces that came to protect it, occupy Pusan and thus dominate the entire Korean Peninsula. However, the North Korean forces were unable to achieve the desired results from these battles, which went down in history as the Pusan Beachhead or Bridgehead battles. Instead of dealing with infantry warfare from beginning to end in Korea,

UN Force Commander General MacArthur wanted to prefer some operations that would enable the detection and destruction of strategically important targets. The Inchon Port Landing was the most important of these. Despite the opposition of the senior commanders in the UN Forces command and almost all of the military authorities in America, General MacArthur planned to make a military landing at Inchon Port, which was approximately 30 km away from Seoul, starting in mid-July 1950. MacArthur convinced the authorities who said that Inchon Port was not a good option for a military landing due to natural, artificial and physical reasons, that this was the reason why it should be chosen. Having received the necessary approval from the Pentagon on August 28, 1950, MacArthur launched a large landing at Inchon Port on September 15, 1950. This operation, the main goal of which was to save Seoul from the occupation of the North Korean Army, eventually ended on September 28, 1950.

KAYNAKÇA

A) Arşivler

Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivi; Kore Harbi Koleksiyonu, Kutu: 22242, Gömlek: 97814, Sıra:2.

Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivi; Kore Harbi Koleksiyonu, Kutu: 39439, Gömlek: 160035, Sıra:36.

B) Gazeteler

“Amerika Cenubi Kore’ye Dün Askeri Yardıma Başladı”, *Zafer*, 27 Haziran 1950.

“Birleşmiş Milletler Kuvvetleri Seul’un Kenar Mahallelerine Girdiler”, *Akşam*, 17 Eylül 1950.

“Kore’de Askeri Vaziyet Vahim”, *Hürriyet*, 27 Haziran 1950.

“Kore’de Dün Harp Başladı”, *Vatan*, 26 Haziran 1950.

“Kore’de Harp Başladı”, *Hürriyet*, 26 Haziran 1950.

“Kore’de Harp Devam Ediyor”, *Akşam*, 26 Haziran 1950.

“Kore’de Kızılar Her yerde Bozgun Halinde Kaçıyor”, *Son Posta*, 17 Eylül 1950.

“Kore’de Müttefik Umumi Taarruzu Başarı ile Gelişiyor”, *Akşam*, 16 Eylül 1950.

“Kuzey Kore Kuvvetleri Geniş Bir Çembere Giriyor”, *Zafer*, 17 Eylül 1950.

“Uzakdoğu’da Harp Çıktı”, *Yeni Sabah*, 26 Haziran 1950.

C) Ayın Tarihi Dergisi

_____, “Kore Meselesi, Kore Cephesi”, *Ayın Tarihi*, 201(1950).

_____, “Kore Meselesi, Kore’de Amerikan Cephesi”, *Ayın Tarihi*, S. 200 (1950).

AYIN TARİHİ DERGİSİ EKSENİNDE KORE SAVAŞI'NIN BAŞLAMASI VE İNCHON LİMANI ÇIKARMASI

- _____, “Kore Meselesi, Londra”, *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950).
- _____, “Kore Meselesi, Lake Success”, *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950).
- _____, “Birleşik Amerika, Washington”, *Ayin Tarihi*, S. 199 (1950).
- _____, “Birleşmiş Milletler, Lake Success”, *Ayin Tarihi*, S. 199 (1950).
- _____, “Kore Meselesi, Tokyo”, *Ayin Tarihi*, S. 199 (1950).
- _____, “Birleşmiş Milletler, Lake Success”, *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950).
- _____, “Birleşmiş Milletler, Lake Success”, *Ayin Tarihi*, S. 201 (1950).
- _____, “Birleşmiş Milletler, Lake Success”, *Ayin Tarihi*, S. 202 (1950).
- _____, “Kore Meselesi, Batı Kore Cephesi”, *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950).
- _____, “Kore Meselesi, İnchon”, *Ayin Tarihi*, S. 202 (1950).
- _____, “Kore Meselesi, Kore Cephesi”, *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950).
- _____, “Kore Meselesi, Kore Cephesi”, *Ayin Tarihi*, S. 202(1950).
- _____, “Kore Meselesi, Kore'deki Sekizinci Amerikan Ordusu Genel Karargâhı”, *Ayin Tarihi*, S. 201 (1950).
- _____, “Kore Meselesi, Londra”, *Ayin Tarihi*, S. 201 (1950).
- _____, “Kore Meselesi, Seul”, *Ayin Tarihi*, S. 199 (1950).
- _____, “Kore Meselesi, Tokyo”, *Ayin Tarihi*, S. 202 (1950).
- _____, “Kore Meselesi, Seul”, *Ayin Tarihi*, S. 202 (1950).
- _____, “Kore Meselesi, Tokyo”, *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950).
- _____, “Kore Meselesi, Tokyo”, *Ayin Tarihi*, S. 201 (1950).
- _____, “Kore Meselesi, Tokyo”, *Ayin Tarihi*, S. 202 (1950).
- _____, “Kore Meselesi, Washington”, *Ayin Tarihi*, S. 200 (1950).

D) Kitaplar

- ARMAOĞLU, Fahir, *20. Yüzyıl Siyasi Tarihi (1914-1945)*, Kronik Yayıncılık, İstanbul 2022.
- ATLI, Cengiz, *Arşiv Belgelerine Göre Kore Savaşında Türk Ordusu (1950-1953)*, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2020.
- CUMİNGS, Bruce, *The Korean War, A Modern Library Chronicles Book*, New York 2010.
- DENİZLİ, Ali, *Kore Harbi'nde Türk Tugayları*, Genelkurmay Basımevi, Ankara 1994.
- ERHAN, Çağrı, “Demokrat Parti Dönemi-1” içinde *Türk Dış Politikası*, Ed. Baskın Oran, 522-576, İletişim Yayınları, İstanbul 2019.
- HALBERSTAM, David, *The Coldest Winter; America and the Korean War*, Hyperion, New York 2007.
- HOLCOMBE, Charles, *Doğu Asya Tarihi Çin Japonya Kore*, çev. Muhammed Mustafa Özeren, Dergâh Yayınları, İstanbul 2016.
- HOOK, Steven W. ve John Spanier, *Amerikan Dış Politikası; İkinci Dünya Savaşı'ndan Günümüze*, çev. Özge Zihnioğlu Tanrı, İnkılap Kitabevi Yayın Sanayi ve Ticaret AŞ, İstanbul 2014.
- Kore'de Cereyan Eden Muharebelerden Alınacak Dersler*, Genelkurmay ATESE Daire Başkanlığı Yayınları, Ankara 1979.
- Kore'de Türk Muharebeleri*, Genelkurmay ATASE Daire Başkanlığı Yayınları, Ankara 2015.
- KUR, Caner, “The Historical Role Of The United Nations On The Korean Peninsula: The Case Of The Korean War and South Korea” içinde, *The United Nations And Its Conflict Resolution Role*, Ed. Muharrem Hilmi Özev, Aydın Erdoğan İstanbul University Press, İstanbul 2019.
- ÖKE, Mim Kemal, *Unutulan Savaşın Kronolojisi Kore 1950-1953*, Boğaziçi Yayınları, İstanbul 1990.
- SANDER, Oral, *Siyasi Tarih 1918-1994*, İmge Kitabevi, Ankara 2001.

SCHNABEL, James F., Robert J. Watson, *The Joint Chiefs of Staff and National Policy Volume III 1950-1951 The Korean War Part One*, Office of Joint History Office of the Chairman of the Joint Chiefs of Staff, Washington DC 1998.

SEL, Lütfü, *Kore'de Cereyan Eden Muharebelerden Alınacak Dersler*, Genel Kurmay ATESE Yayınları, Ankara 1979.

The Korean War Max Hastings, Guild Publishing, London 1987.

UÇAROL, Rifat, *Siyasi Tarih*. Filiz Kitabevi, İstanbul 1985.

UTZ, Curtis A., *Assault from the Sea*, Naval History and Heritage Command Department of the Navy, Washington DC 2020.

Yalçın, E. Semih, *Türkiye Cumhuriyeti Tarihinin Kaynakları*, Berikan Yayınevi, Ankara 2020.

YALTA, Bahtiyar, *Kunu-ri Muharebeleri ve Geri Çekilmeler (26.XI.1950-24.I.1951)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2005.

YILDIZ, Mevlüt Samet, *Pravda Gazetesinde Kore Savaşı*, Kriter Yayınevi, İstanbul 2021.

E) Lisansüstü Tezler

GÜVEN, Cüneyt, *Sebepler ve Sonuçlarıyla Kore Savaşı ve Türkiye*, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Denizli 2007.

KARACAOVA, Tuncay, *İstanbul Basınında Kore Savaşı*, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Balıkesir 2010.

YENER, Burcu, *Türk Basınında Kore Savaşı ve Türkiye*, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Hatay 2019.

F) Ansiklopediler

HALL, Robert B., "Kore", *Grolier International Americana*, C.9, Medya Holding A.Ş., İstanbul 1993, ss. 70.

KURTULUŞ, Rıza, "Kore Cumhuriyeti", *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.26, Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2002, ss.198-199.

 GTTAD	
Makale Bilgileri:	
Etik Kurul Kararı:	<i>Etik Kurul Kararından muaftır.</i>
Katılımcı Rızası:	<i>Katılımcı yoktur.</i>
Mali Destek:	<i>Çalışma için herhangi bir kurum ve projeden mali destek alınmamıştır.</i>
Çıkar Çatışması:	<i>Çalışmada kişiler ve kurumlar arası çıkar çatışması bulunmamaktadır.</i>
Telif Hakları:	<i>Çalışmada herhangi bir görsel kullanılmamıştır.</i>
Article Information:	
Ethics Committee Approval:	<i>It is exempt from the Ethics Committee Approval</i>
Informed Consent:	<i>No participants.</i>
Financial Support:	<i>The study received no financial support from any institution or project.</i>
Conflict of Interest:	<i>No conflict of interest.</i>
Copyrights:	<i>No visuals were used in the study.</i>

**AYIN TARİHİ DERGİSİ EKSENİNDE KORE SAVAŞI'NIN BAŞLAMASI VE İNCHON LİMANI
ÇIKARMASI**